

DIRVA

THE FIELD
Nr. 19
Nr. 20
Gegužės-May 17, 1956

Itališkos vizos demagoginiam padaže

Išskyrus Jungtines Amerikos Valstybes, beveik visur po karo tam tikrą laiką buvo įvairių svyravimų, kaip žiūrėti į Pabaltijo kraštų piliečius ir, tarp ko kita, kaip vertinti jų turimus pasus. Nėra pagrindo priekaištauti įvairių konsulatų pareigūnams, kad jie, žinodami kieno valdžio yra Lietuvos, Latvijos bei Estijos teritorijos, kraipė galvas žiūrėdami į tų kraštų įstaigų išduotus pasus ir nežinojo ką daryti. O jų užsienių reikalų ministerijos, paklaustos instrukcijų, irgi įvairiais sumetimais stengėsi laikytis atsargiai. Nors Jungtinių Valstybių pavyzdys gal ir buvo joms nemažas padaršymas Pabaltijo pasus pripažinti, tačiau jos tuo pavyzdžiu sekti nelabai skubinosi, arba sekė apsitverdamos rezervais. Vėliau šen ir ten tie rezervai ėmė nykti, įvairių valstybių konsulatams buvo įsakymai, ar bent tyliu sutikimu leista pabaltiečių pasus pripažinti ir vizuoti, jei nėra kitų kliūčių vizai duoti.

Ir Italijos vyriausybė jau prieš eilę metų yra priėjusi tokio paties nusistatymo. Lietuvos, Latvijos ir Estijos pasai Italijos konsulatuose ir Italijos valstybės įstaigose pačioje Italijoje jau seniai pripažįstami.

Neatsimenama, ar buvo kas nors viešai pasigarsinęs, koki žygiai buvo daryti, kad Italijos vyriausybė tokį nusistatymą priimtų, bet paklabenti atitinkamoje vietoje savo laiką tikrai dėl to reikėjo. Tačiau, kas tai darė, matyt, nerado reikalo paversti tatau mūsų "vidaus politikos" įrankiu.

Šiandien gal nebebūtų buvę progos apie tai nei prisiminti, jeigu ne kažkoks bolševikinis šnipas, įsibrovęs Italijon iš Jugoslavijos, kuris, kaip paaiškėjo, tam tikslui buvo pasinaudojęs... suklustu lietuvišku pasu. Po to atsirado užsienių reikalų ministerijos instrukcija konsulatams — nevizuoti Sovietų valdžioje esančių kraštų pasų be specialaus ministerijos leidimo. Nei Lietuvos, nei kurios kitos valstybės vardas toje instrukcijoje neminimas. Ji taikoma visiems raudonojo apimtisiems kraštams. Visiškai nėra kalbos dėl pasų nepripažinimo, tik nustatyta sudėtingesnė tvarka jiems vizuoti.

Kadangi ministerijos leidimo atsiklausimas užtruksdavo gana ilgai (kartais du — tris mėnesius), tai italų konsulatams tiems pabaltiečiams, dėl kurių jie neturėjo abejojimų, patardavo pasinaudoti greitesne išeitimi. Būtent, patardavo pasigaminti vadinamąją "apatridą" (asmens be pilietybės) pasą ir imti vizą į jį. (Žodis "pasigaminti" čia visai tinka, nes tokį pasą asmuo turi "pats sau išduoti", tai yra, atitinkamam blanko pats padaryti reikiamus įrašus ir tik pats pasirašyti, notarui paliudijant parašą). Kadangi "apatridų" pasai anoj instrukcijoje nepaminėti (gal ir per neapsižiūrėjimą), tai konsulai laikė, kad tokiu atveju jau jie turi reikalą su asmeniu, kurio instrukcijos suvaržymas neličia.

Vadinamųjų satelitinį kraštų

piliečiai — politiniai pabėgėliai, kurie dabartiniais jų kraštų ("raudonais") pasais nesinaudoja ir nėra priėmę kitos pilietybės, tik "apatridų" pasais ir tesinauduoja. Todėl praktiškai minėtoji instrukcija ir lieta tik lietuvių, latvių bei estų, tebeturinčių savo nepriklausomos valstybės pasus. Kalbamoji tvarka, žinoma, darydavo įspūdį, kad šie pasai yra lyg laikomi "negeiri". Nors Italijos konsulai kiekvienam tokiam interesantui pabrėždavo, kad pasas yra pripažįstamas ir visa į jį gali būti duota, tik reikia kiek palaukti kol pačioj Romoj patikrins, ar tas asmuo įsileistinas. Atsiklausimas į Romą eidavo ne dėl psao, o dėl asmens.

Kartais konsulai padarydavo ir išimčių. Yra buvę visa eilė atsitikimų, kad visa į lietuvišką pasą buvo duota Romos neatsiklausus, jeigu vizos prašytojas atėdavo su Lietuvos konsulato rekomendaciniu laišku. Tokiais atvejais konsulai savo atsakomybę Lietuvos konsulato rekomendacijai laikydavo atstojančią ministerijos patikrinimus.

Savaime suprantama, kad tas atsiklausinėjimas atrodė nemaloni diskriminacija. Todėl atitinkamoje italų įstaigose jau nebe nuo šiandien įvairiomis progomis buvo klabinama, kad minėtoji instrukcija būtų panaikinta. Bet instrukcija buvo taikoma ne specialiai lietuviams, ir Italijos užsienių reikalų ministerija, matyt, turėjo priežasčių palaikyti jai galioje. O jei priežastys jau ir išnyko, tai kaip paprastai įstai ginėje rutinoje, nauji patvarkymai kartais gana ilgai susigaišina. Tad kiekvienas paklabenimas tuo reikalu galėjo būti naudingas priminimas.

Ponia A. Devenienė su p. J. Matulioniu, kun. V. Mincevičiaus pažinties ir tarpininkavimo dėka turėjo progos Romoje privačiai papiepti ir kavos išgerti su augstu užsienių reikalų ministerijos pareigūnu, su administra-

cinio skyriaus užsieniuose esančioms įstaigoms viršininku p. Alberto Noni (Jis yra buvęs Italijos ambasados Washingtono pareigūnas ir turi antrojo rango ministerio laipsnį, dėl to vadinamas ministru, ir dėl to tam tikri entuziastai jį padarė net pačiu užsienių reikalų ministru). Ta proga buvo tarp kita ko išnaudota ir priminti apie keblumus su vizomis. Šis priminimas šį kartą pasirodė buvęs lyg tam alkanam čigonui paskutinė baronka po stiprių pietų. Min. A. Noni išsiuntinėjo įsakymą konsulatams, kad pirmą minėtoji instrukcija panaikinama ir pietų šeimininkui, Italijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkui kun. V. Mincevičiui pranešė, kad dabar jau nebereikės ilgai laukti vizų. Pabrėžimas, kad Italija lietuviškus pasus pripažįsta, yra jau seno fakto atžymėjimas, o vizai gauti formalumų sumažinimas — naujas faktas.

Kad minėtoji proga buvo panaudota šiam reikalui priminti ir veikusių suvažymus paprašyti panaikinti, labai gerai. Taip turėtų pasielgti kiekvienas lietuvis. Gerai padarė p. Devenienė apie tai pakalbėjusi, dar geriau padarė kun. Mincevičius, suorganizavęs tokią progą. Ir būtų buvę viskas gražu, jei p. Devenienė būtų pafinormavusi visuomenę apie tą kun. Mincevičiaus patarnavimą visiems lietuviams, Lietuvos reikalui, taigi ir tam tikrą patalkinimą mūsų diplomatinės institucijos, kurios tuo reikalu irgi nebe nuo šiandien yra dariusios žygių.

Bet žinia apie vizų formalumų palengvinimą tapo paversta "pasų pripažinimo iškovojuimu", arba net "Lietuvos pripažinimo iškovojuimu" ir taip išdekoruotas įvykis tapo sujungtas su isterišku šauksmu: "Mes nuvažiuavom, pamatėm ir nugalėjom, o tas Lozoraitis ten pat sėdi ir nieko nedaro, nes negali padaryti!". Galim būti tikri, kad min. Lozoraitis neims skelbti savo pasi-

matymų, pažinčių, pasikalbėjimų sąrašo vien tik savo galybei palyginti su naujųjų cezarių galybe. Nes, anot min. Balučio, diplomatinė tarnyba yra tyli tarnyba. Ji tikrai negali leistis į kovą dėl nuopelnų sąskaitos. Ir, tikriausiai, nesileis. Užtat demagogai ta aplinkybe naudojasi iš pietes.

Patys ryškiausiai to dokumentai yra "Naujienų" ir "Draugo" tuo reikalu paskelbtieji editorialai bei komentarai. Jei dar kam buvo sunku išpauoti, kas pradeda tuos visų keikiamus ginčus, tai dabar turi šviežią ir ryškų įrodymą šių laikraščių gegužės pirmosios pusės skiltyse.

"Nepriklausomybės kovos sėkmingumas reikalauja palaikyti Lietuvos Diplomatinės Tarnybos autoritetą valstybės atstovavimo vaidmenyje ir jai padėti".

Šis vienas iš Lietuvos Nepriklausomybės Tarkos veikimo dėsnių lūpmis yra pripažįstamas visų, net ir Reutlingene bei "Drauge" su "Naujienomis", tik širdy ten verda ir darbais reiskiasi visai priešingas nusiteikimas.

Kalbant apie visų veiksmų bendradarbiavimą, reikia, kad vienu veiksmu padėtų kitiems. Bet šiuo atveju, kaip ir daugybje atvejų lig šiol, proga padėti rūpestingai paversta energingiausiomis pastangomis kaip nors diskredituoti lietuvių visuomenės akys visų pirma Lietuvos Diplomatinės Tarkos Sefą.

Žinoma, tai yra naujiena. Reutlingene tai yra svarbiausias užsiėmimas. Iš tenai siekimas santykių (Reutlingeno santykių) su Bonna prasidėjo užpakalinių durų intrigomis — įrodinėjimais, kad Lietuvos diplomatai "neturi lietuvių visuomenės patikėjimo". (Tai pradeda dar daug anksčiau prieš "konsulato steigimą"). Romoj irgi daroma nesuskaitoma daugybė žingsnių ir žingsnelių per užpakalines duris tokia pačia linkme. Kitur mažiau tokiu kaimiškiu išpausimu, užtat bent laikraščiu puslapių

Trys aviacijos pionieriai, kurie 1920 m. vežiojo iš Clevelando pašta, o dabar užima aviacijos tarnyboje atsakingas pareigas, buvo sugrįžę į Hopkins aerodromo atidarymo iškilms. Aerodromas naujai perstatytas ir labai išpuoštas. Iš kairės: Paul F. Collins, R. C. Marshall ir W. D. Williams.

tam nesigailima. O šalia to — superfariziejiškas saldiežuvavimas: "Be galo norim bendradarbiauti, bet su mumis nenori kalbėtis!"

Girdėti, kad Reutlingeno "Užsienių Ministerija" gerą mėnesį laiko pašventė labai svarbiam "diplomatiniam darbui": parengė 40 mašinėlė rašytų puslapių "studiją", kaip New Yorko sesijai atsikirsti prieš min. Lozoraitio pasiūlymą — prieš pradėdant žmonišką bendradarbiavimą pirmą nusiųalyti stalą. Kiekurių laikraščių jau pilni puslapiai tos "studijos" rezultatų, įrodinėjančių, kad stalas turi pasilikti šiukšlinas. Nieku nedėtos Italijos vizos tapo paskandintos demagoginio padažo kibiruose. Tikėkimės, kad Italijos užsienių reikalų ministerijoje niekas neskaito tų "diplomatinių studijų" (ypač "draugiškų naujienų" apie neva tik dabar įvykusį Lietuvos pripažinimą!), jeigu jų "ELTA-PRESS" specialiai neišvers ir nepakiš. O tai būtų pavojaus, kad ten ministerijoj gali susimąstyti, ar iš viso gerai jie daro duodami lietuviams vizas...

VISAM PASAULY

• Maskva užsieniams keliais atvejais per radiją garsina, kad iš Maskvos į Lietuvą buvo nuvykusi užsienio laikraštinių ekskursija ir jie susipažinę su gyvenimu Kaune ir Vilniuje. Reikia palaukti, kol pasirodys tų laikraštinių pranešimai ką jie iš tikrųjų Lietuvoje galėjo matyti.

• Rusija paskelbė, kad ji sumažinanti ginkluotąs jėgas 1,200,000 karių. Esą tuos vyrus jie panaudosią pramonės ir žemės ūkio darbams. Spaudos komentatoriai mano, kad Rusija keičianti kursą, norėdami ekonominėmis priemonėmis daugiau laimėti, negu karinėmis.

• Prezidentas Eisenhoweris vėl pasitiktino savo sveikata. Po tikrinimo buvo pranešta, kad sveikatos stovis puikus. Tuo lyg ir norima pasakyti, kad jokių kliūčių nesą vėl kandidatuoti į prezidentus.

• Alžyre kovos su partizanais stiprėja, bet prancūzų svajonės ten greit atstatyti tvarką visiškai nepasitvirtina. Kariniai vadai dar reikalauja 50,000 naujų karių Alžyro kovoms.

• Lenkijos komunistinė spauda labai daug rašo apie 48 lenkų kilmės amerikiečių lankymąsi Lenkijoje. Tuo nori sudaryti įspūdį, kad Amerikos lenkai remia dabartinį Lenkijos režimą. Tikrenybėje, tik mažytė Amerikos lenkų komunistų grupė taip elgiasi. Didžioji lenkų dalis kovoja už pilną Lenkijos nepriklausomybę.

• Buv. Prezidentas H. Trumanas išvyko ilgesnei kelionei po Europos valstybes. Išvykdamas pasakytų kalboje iškritikavo respublikonus, kad jie per daug susižavi Maskvos vadų šypsena ir nerūpestingai teikia pagalbą komunizmo spaudžiamiesiems kraštams.

• Kipro saloje graikai keršydami už dviejų graikų laisvės kovotojų pakorimą, pakorė du anglų karius. Tie korimo įvykiai taip įtempė santykius tarp graikų ir anglų, kad stebėtojai mano, jog vėl prasidės didelės teroro kovos.

• JAV paštų vadovybė praneša, kad 1955 metais, pristatant laiškus į namus, buvo šunų apkandžioti 5880 laiškanėšų. Paštų vadovybė ieško priemonių nuo tokių įvykių laiškanėšius apsaugoti.

kt. sąskrydžio reikalais šį savaitgalį vyksta į Washingtoną ALTS Chicago sk. pirm. inž. Eug. Bartkus.

Chicagoškiai, vykstantieji į sąskrydį Washington informuojasi ir registruojasi "Margutyje" pas Dr. B. Dirmekį, ALT Sąjungos vicepirmininką. Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago 36, Ill. Telef.: GRonwehll 6-2242.

Vykstama geležinkelių grupėmis, nemažiau kaip 3 asmenų. Kelionė vienam asmeniui į Washingtoną ir atgal iš Chicago kaštuoja 33.60 dol.

SUSIORGANIZAVO SUTIKIMO KOMITETAS

Lietuvos Diplomatinės Tarkos Sefas Min. Stasys Lozoraitis birželio 2 d. atvyksta į JAV. Jam sutikti New Yorko susiorganizavo iš visos eilės lietuvių organizacijų Komitetas, kurį sudaro šie visuomenės veikėjai: V. Abraitis, V. Alksnins, J. Baltus, Br. Bieliukas, L. Bieliukienė, Dr. M. Colney, J. Dilenė, Vl. Dilis, L. Dymša, J. Ginkus, S. Gudus, A. Gureckas, J. Janulevičienė, M. Jokubaitienė, R. Kezys, D. Klinas, Pr. Lapienė, S. Mackevičius, Dr. Br. Nemickas, Dr. E. Noakas, Dr. V. Paprockas, Dr. J. Paulionis, V. Rastenis, Z. Raulinaitis, A. Senikas, A. Sodaitis, Šimėnienė, J. Tysliava, A. Trečiokas, J. Trečiokienė, J. Valakas, O. Valaitienė, V. Vasikauskas, Dr. B. K. Vencius, L. Virbickas, B. Vyliadas, A. Zenkus, V. Žilinskas ir K. Krulikas.

Komiteto vykdmojon komisijon įeina J. Ginkus (pirmininkas) ir nariai V. Abraitis, Br. Bieliukas, A. Gureckas, R. Kezys, Dr. Br. Nemickas, V. Rastenis, A. Senikas ir J. Trečiokienė.

Komitetas Lietuvos Diplomatinės Tarkos Sefo ir Ponios V. Lozoraitienės garbei birželio 3 d., sekmdienį, 3:30 - 6 val. popiet Park Sheraton viešbutyje (7 Ave. ir 55 Street, Manhattan) rengia pobūvį ir kviečia jame lietuvių visuomenę gausiai dalyvauti.

Įėjimas — 5 dol. Pakvietimai gausiam pas visus Komiteto narius.

Dailininkės Juzės Katiliūtės-Stanulienės paroda Ženevoje

Ženevos miestui priklausančiame Rath muziejuje š. m. gegužės mėn. 5 d. atidaryta dailininkės Juzės Katiliūtės-Stanulienės paveikslų paroda, kuri truks iki gegužės mėn. 27 d. Tapytoja išstatė 25 paveikslus, daugiausia gamtovaizdžius iš Šveicarijos ir pietų Prancūzijos, taip pat kelis nature morte.

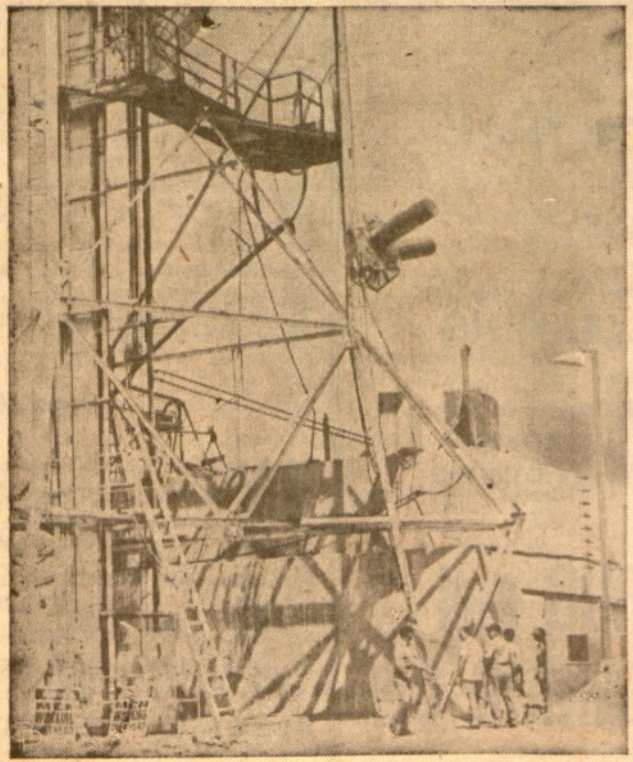
Tai jau antra šios talentingos lietuvių dailininkės paveikslų paroda Ženevoje. Prieš tris metus buvusioji paroda susilaukė palankios kritikos Ženevos spaudoje ir dailės žinovų sluoksniuose.

Juzė Katiliūtė-Stanulienė yra baigusi Kauno ir Vilniaus meno mokyklas, o kaip atbėgėlė apsigyvenusi Ženevoje, ji dar baigė šio miesto meno mokyklą.

Jos vyras — Gabrielius Stanulis irgi yra baigęs Ženevos meno mokyklą. Iš pradžių domėjėsis labiau skulptūra, jis paskutiniuoju metu perėjo į tapybą. G. Stanulis keliais atvejais dalyvavo parodose Paryžiuje.

NAUJAS ŽEMES ŪKIO MINISTERIS

Gegužės mėn. 8 d., Maskvos radijo pranešimu, Lietuvoje žemės ūkio ministru paskirtas agronomas Vytautas Vazalinskas.

Namu saloje, kur vykdomi atominių bombų bandymai, pastatyti specialūs pastatai, 300 pėdų aukščio, kurie kontroliuos sprogimo pasekmes.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.
Telephone: HEnderson 1-6344.
Issued in Cleveland every Thursday.
Editor: Balys Gaidžiūnas.
Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.
Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50.
Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.
Telefonas: HEnderson 1-6344.
Išina Clevelande kas ketvirtadienį.
Redaktorius: Balys Gaidžiūnas.
Registruotas kaip antrasis klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą.
Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50.
Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Šią savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Amerikoje viskuo turtėjame einama sąskaita banke, dideliais ir mažais namais, automašinomis, kiti skolomis ir išgertų bonkų kalnais, treči niekad neišeitu mokslu ir neturėtis titulais Lietuvoje, ketvirtai antromis ir trečiomis žmonomis, o bendrai visi — naujomis lietuviškomis organizacijomis...

Taip jau pasidarėme organizuoti, kad čia rastųjų organizacijų nebeužteko ir jau baigiamė atkurti visas Lietuvoje veikusias organizacijas ir dar net naujų sugebame išgalvoti. Dažnoj lietuviškoj didesnėj kolonijoj dabar lietuviškų organizacijų skaičius gerokai prašoka pusšimtinę. Ir jei tokiu tempu "darbuosimės", po metų kitų tikrai kas antram ar trečiam lietuviui išpuls viena organizacija. Tada visi būsimie pirmininkais ir vicepirmininkais...

Taip, tų organizacijų skaičius auga, bet rimta lietuviška veikla dideliais žingsniais eina atgal. Pradžioje, kada čia masiniai keliavo tremtiniai, mums buvo ankšta esamose lietuviškose salėse, buvo ankštoka ir esamose organizacijose, bet jos buvo geros. Praėjo tik šešeri ar septyneri metai ir rastosios salės jau perdidelės, rastosios organizacijos labai blogos, todėl organizuojam naujas. O organizuojam dažniausia naujas todėl, kad viena kumutė jau nenori matyti antros, kad kažkas kažką įzeidė, kad kažkokie kažkokių neišrinko į valdybą, kad kažkas kažko kur tai nepakvietė ir su reikiama pagarpa nepriėmė...

Bet negi sakysi tas priežastis, kada ateina kaprizas naują organizaciją organizuoti. Tada turi iš kailio nertis ir kitiems aiškinti, kad anie tai jau parduoda Lietuvą, kad jie jau suamerikonėjo, lietuviški reikalai jiems jau neberūpi, o visas išganymas mes, kurie, va, šiandien, pradėdam didžiulį lietuviybės darbą, mane ar mano šeimos narius pastatant į prieką...

Žinoma, apie tuos mūsų kolonijų didelio "organizavimo" reikalus galime pajuokauti, galime linksmiau ar liūdniau rašyti, jei tai nebūtų mūsų lietuviško kraujo nuleidimas į visiškai nereikalingus kanalus. Eikvojam energiją, dažnas ir pinigą, smulkina mes ir viens į kitą šnairuojam, gi lietuviškas darbas silpnėja, lietuviškų organizacijų susirinkimai tuštėja, lietuviškų laikraščių ir knygų skaitytojų skaičius mažėja.

Blaičiai žiūrintis į ateitį pripažins, kad padėtį reikia taisyti. Kad gana juokauti, gana savo "organizacinius" gabumus rodyti. Daug sveikiau ir naudingiau bus, jei mes savo dalyvavimu stiprinsim jau esamas kolonijų organizacijas, jose nuosirdžiai dirbsime, dalyvaudami nebūtinai norėsim jose būti pirmininkais ir vicepirmininkais, nebūtinai norėsim ten kiekvienam susirinkime pasirodymui pasakyti prakalbą, bet nuosirdžiai norėsim dirbti lietuvišką darbą, kuriuo galėtume ne tik patys džiaugtis, bet džiaugtis mūsų kaimynai,

džiaugtis arčiau ir toliau gyvenantieji, džiaugtis visi lietuviai.

Kodėl tik lietuviška knyga, kodėl Bendruomenė užmiršo lietuvišką laikraštį? — kyla klausimas, skaitant paskelbtą Bendruomenės atsisaukimą, skiriant gegužės mėnesį lietuviškai knygai. Ar tai elinins neapsižiūrėjimą, ar Bendruomenė mano lietuviškam laikraščiui skirti atskirą mėnesį? O gal Bendruomenės vadovybė mažiau dėmesio skiria lietuviškam laikraščiui, gi žymiai daugiau dėmesio skiria lietuviškai knygai?

Klausimai, kurie kyla laikraščių redaktoriams, kyla taip pat ir skaitytojams, nes tokių paklausimų jau ir mes esame gavę. Ir manome, kad pati Bendruomenės vadovybė ras galimybę artimiausiu laiku, lygiai mums, lygiai skaitytojams paaiškinti. Tat šiuo tarpu nuo platesnio pasisakymo ir susilaikysime.

Tūlas išminčius Naujienose, redakcijos uždėtomis didelėmis raidėmis, šaukia ir drauge džiaugiasi, kad po Jaunimo Petičijos nėra Neolithuanų ir Filijų parašo. Bet to išminčiaus ir Naujienų džiaugsmas labai trumparegiškas ir pro šalį šaunąs.

Jaunimo Petičijos akcijoje labai aktyviai dalyvauja Tautinis Akademinis Sambūris. Į tą sambūrį yra įsijungę ir Neolithuanai ir Filijos ir jie aktyviai dalyvauja parašų rinkime. O jei Naujienoms labiau rūpi ne atlieka-

KAS ir KUR

• Gegužės 19 d. skaučių vadovės ir skautų vadovai suskrenda pas malonųjį savo bičiulį p. J. Baciūną (Tabor Farm, Sodas, Mich.). Sąskrydis turės ideologinių studijų pobūdį. Iki pasimatymo vašingoje dėdės Juozos sodyboje!

• Henrikas Žemelis, Dirvos bendradarbis, gyvenęs Rochesteryje, sukūrė šeimą su Gertruda Gailiute. Jaunavedžiams linkime saulėto gyvenimo.

• Dr. A. Gerutis, šveicarijoje, pasiryžęs sudaryti Lietuvos gyvenimo chronologiją. Šiuo metu jau yra sudaręs plačią 1939 metų chronologiją ir su paruošta medžiaga supažindino redakciją. Tai labai vertingas darbas, kurį atlikus ir išleisus atskiru leidiniu, bus labai patarnauta Lietuvos klausimų studijoms.

• Zenonas Bacelis, mūsų bendradarbis Brazilijoje, išleido įdomų leidinį "Kolchozai Lietuvoje". Leidinį galima įsigyti Dirvoje. Jo kaina tik 50 centų.

Zenonas Bacelis, būdamas žemėtvarkos specialistas, tą klausimą paliečia įvairiais aspektais ir patiekia daug įdomių žinių.

• Dr. A. Maceina gavo pakvietimą dėstyti Freiburgo un-te,

mas darbas, bet parašas, tai reikia manyti, kad ten labai pretenduoja savo parašą padėti ir Dr. Pijus Grigaitis, tik dar nesugalvoja kokių titulu....

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717
Residencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Triedai, ir sekmd. ofiso uždarytas.
Seštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. ofiso EVERglade 4-7876
Tel. buto GRaceand 2-9293

Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3-80, 6-8-80 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad., Tik savaitės trečiadieniais.
11-2 p. p. šeštadieniais.

GARANTUOTI SIUNTINIAI!

Lietuvoje ir į Pabaltijo kraštus, Ukrainon, Lenkijon, Rusijon greičiausiai ir pigiausiai siunčia siuntinius ši firma

J. Kamienski
JANIQUE TRADING CO.

1029 Fairfield Ave. (netoli W. 11 St.)
Cleveland 13, Ohio Telef.: CHerry 1-5547

Centrinė firma yra Toronto, Ont.
835 Queen Street West, Toronto, Ont.
ir skiria didesniuose miestuose, Kanadoje ir Amerikoje.
Išsiuntimo skyrius yra ir Clevelande.

Klijentų patogumui skyriai atidaryti:
1162 Broadway Ave., Buffalo 12, N. Y.
Telef.: FI 1272

2314 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.
Telef.: BRunswick 8-6780

Visus mokesčius ir visas išlaidas apmokama čie vietoje, tat gavėjai krašte jau nieko nemoka.

Už naujas medžiagas imama tikslai 50% vertės.
Visas siunčiamas prekes galima pasirinkti įstaigoje, kuri atidara kiekvieną dieną nuo 12 val. p. p. iki 8 val. vakaro.

JUOKTIS SVEIKA!

Linksmos saulėtos nuotaikos įgysai skaitydamas humoro ir savikritikos žurnalą

PELĖDA

Išina kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėn.
Rašykite šiandien: PELĖDA, 231 Wallace Ave., S., Welland, Ont., Canada.

Prenumerata metams \$1.00 į visus pasaulio kraštus.
Atskiras numeris 30 cent.

Vokietijoje. Vasaros semestras skaitys kursą apie Dostojevskio religijos filosofiją.

• Muencheno un-te, pačiame didžiausiame Vak. Vokietijoje, turinčiame per 12.000 studentų dėstoma lituanistika. Dėsto L. Jurgutytė-Baldauf. Pradėjo skaityti 1955 m. vasaros semestro po dvi savaitines paskaitas, o 1955-56 žiemos semestru skaityta jau po 4 valandas. Naująjį semestrą pradėjus gegužės mėnesį — numatyta po 6 savaitines valandas. Lituanistika Muencheno un-te yra pripažinta šalutiniu dalyku — iš jo leidžiama laikyti egzaminus. Lituanistikos dėstytoja V. D. Un-te yra gavusi licenciatą ir 1939 m. buvo atvykusi į Muencheną pagilinti studijų. Jos vyras germanistas yra 1940-1944 m. dėstęs V. D. Un-te Kaune.

• Brazilijoje gydytojo diplomą yra gavęs jau antras lietuvis daktaras. Tai jonas Vaiteka. Pastaruoju laiku pradeda išeiti į gyvenimą su aukštojo mokslo diplomais ir daugiau lietuvių. Jau turima įvairių profesijų lietuvių, baigusių aukštuosius mokslus Brazilijoje, dirbančių stambiausiose Brazilijos centruose.

• N. Zelandijos LB naujojo valdybon išrinkti J. Pečiulaitis, J. Zaremba ir J. Ziginas, rev. komisijon — Č. Liutikas, V. Procuta ir Vl. Grigaliūnas, atstovais į krašto tarybą — V. Procuta, A. Mickevičienė ir J. Ziginas.

BOSTON

WASHINGTONO SĄSKRYDŽIUI REMTI GEGUŽINĖ

N. Anglijos Organizacinis Komitetas rengia gegužės mėn. 27 d. Romovus Parke, Brockton didelę gegužinę.

Gegužinėje bus specialus pranešimas Washingtono sąskrydžio reikalui, supažindinti su sąskrydžio programa ir važiavimo tvarka.

Gegužinės rengimą veda Antanas Matjoška.

AUTOBUSAIŠ VYKS Į WASHINGTONO SĄSKRYDĮ

N. Anglijos Organizacinis Komitetas yra sutaręs lengviausias ir pigiausias sąlygas vyksti į sąskrydį.

Iš Bostono į Washingtoną eis specialūs autobusai. Jie pakeliui paims vykstančius į sąskrydį iš Worcester, Hartford, Waterbury.

Iš Boston, Roslindal, Dorchester, Brockton, Bridgewater, Norwood, Nashua, N. H., Lowell vykstantieji į sąskrydį atvyksta į So. Boston prie Am. Liet. T-nės S-gos namų — 484, 4th St.

Iš čia autobusai birželio mėn. 15 d. 6 v. v. pajudės į Washingtoną.

Visi važiuojantieji gauna informacijas registracijos punktuose ir Tautinės S-gos skyriuose. Reistracijos punktai informuoja N. Angl. Rengimo K-to sekretorių Igną Vileniškį, 862 E. 5th St., So. Boston, Mass. Tel. AN 8-8384.

Kelionė ten ir atgal kaštuos apie \$15.

CHICAGO

VILNIAUS UNIVERSITETO SUKAKTIES MINĖJIMAS SPALIO MĖN.

Gegužės mėn. 5 d. Čikagoje, Tėvų Jėzuitų Namuose, įvyko draugijų atstovų ir veikėjų susirinkimas Vilniaus Universiteto sukahties paminėjimui aptarti. Posėdyje dalyvavo: vyskupas V. Brizgys, Tėvų Jėzuitų atstovs kun. Br. Krištanavičius, Vilniaus Krašto Lietuvių Draugijos atstovs A. Dundulis, Mažosios Lietuvos Lietuvių D-jos — M. Kūjus, Lituanistikos Instituto — Kl. Gervilas, Mokytojų D-jos — Pr. Mozūraitis, Lietuvių Kalbos D-jos — Gr. Sirutienė, Profesorių D-jos pirmininkas prof. M. Krikščiūnas, vicepirmininkas prof. St. Dirmantas ir narys kroesp. inž. V. Petraitis. Be to, prie darbo pasižadėjo prisidėti, nors ir neprisiuntę atstovų į šį posėdį, šios organizacijos: ALB Čikagos apygarda, Kultūros Taryba ir Svetimo Taryba, Menininkų D-ja, Inžinierių D-ja ir Literatūros D-ja.

Prof. M. Krikščiūnas, atidarydamas susirinkimą anksčiau išrinkto laikino komiteto vardu, pranešė, kad į pirmą susirinkimą buvo kvietos tik kelios organizacijos, kurios sudarė laikiną komitetą iš 6 asmenų. Tas komitetas, susirinkimui pageidaujant, pakvietė daugiau draugijų. Be aukščiau išvardintų buvo dar pakviestos ir šios: dvi Gydytojų D-jos, Teisininkų, Miškininkų, Agronomų, Rašytojų ir Tėvynės Mylėtojų Draugijos, kurios savo atstovų į šį posėdį neprisiuntę. Laikinas komitetas buvo padaręs keletą posėdžių, per kuriuos buvo aptartos minėjimo gairės bei įvairūs sumanymai, skirti šiam posėdžiui patiekti.

Susirinkimo dalyvių buvo plačiai pasisakyta ir padiskutuotas minėjimo reikalas, pareiškiant įvairius pageidavimus. Minėjimą sutarta suruošti Čikagoje spalio mėn. Marijos Aukšt. Mokyklos patalpose. Programą sudarys politinio pobūdžio įžanga ir dvi paskaitos: 1) Vilniaus Universiteto kultūrinė reikšmė Lietuvai ir 2) Vilniaus Universiteto istorija, kurių trumpa santrauka bus patiekta anglų kalba. Be to bus meninė dalis.

Prelegentai ir menininkai jau numatyti. Manoma pakviesti vėlimtaučius ir amerikoniškų laikraščių atstovus. Vyskupas Brizgys maloniai sutiko išrūpinti katedrą iškilmingoms pamaldoms,

surištoms su minėjimu, į kurias bus pakviestas kardinolas ir kurioje, reikia tikėtis, dalyvaus visą Čikagos lietuvių visuomenė.

Nutarta prašyti pagalbos žymenių mūsų lietuvių amerikiečių veikėjų, kurie visuomet mialai prisideda prie kultūrinių parengimų ir savo prityrimu, amerikoniškų tradicijų pažinimu ir plačia pažintimi su amerikoniška visuomenė labai daug prisideda prie parengimų pasiekimo.

Susirinkimas nustatė šią naują komiteto sudėtį: vyskupas Brizgys — garbės narys, prof. Krikščiūnas — pirmininkas, Gr. Sirutienė — sekretorė, kun. Krištanavičius, A. Dundulis ir inž. Mulokas — nariai.

Susirinkimo dalyviai, išsiskirstydami, dėkojo maloniems Tėvų Jėzuitų Namų šeiminkams už visuomenė labai daug prisideda prie parengimų pasiekimo.

V. P.

THE MAY CO.'S

BASEMENT

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

Kudikių ir Vaikų Rubai

Vaikų

SANFORIZED* Denim

3 dalių
Zaidimo
Kostiumas
1.99

Daugiausia susitraukia 1%

- Denim trumpos kelnės
- Denim Boxer ilgos
- Cotton marškiniai

Trijų dalių rūbus, duodas ilgą nešiojimą, plaunasi lengvai ir gražiai. Pasirinkimas mėlynos, rudos ar pilkos spalvos nuo 3 iki 8 dydžių.

Vaikų reg. 2.99-3.99

Pavyzdžių Suknelės

Pavyzdžių suknelės cotton ir rayon medžiagos. Dydziai nuo 3 iki 6. Specialiai žemos kainos.

Kiddies 69c-\$1 Novelty Polo Shirts in striped patterns or solid colors. Sizes 3 to 6	2 for \$1
Kiddies 1.39 Plisse Cabana Suits. Cotton plisse shirts with twill or plisse shirts. Sizes 3-8	\$1
Kiddies' 69c Twill Boxer Shorts. In several popular colors. Sizes 3 to 8	39c
Kiddies' Reg. \$1 Sun Suits in cotton crepe or cotton plisse fabrics. Sizes 2 to 6	2 for \$1
Kiddies' 1.99 Novelty Shirts in novelty fabrics. Several styles to choose from in sizes 3 to 6 1/2	\$1
Kiddies 1.39 to 1.99 Pajamas and Gowns... 1 or 2-pc. styles in cotton plisse. 2-pc. sizes 2 and 3; 1-pc. sizes 4 to 8	\$1
Kiddies' Novelty Blouses of broadcloth in popular styles and colors... Sizes 3 to 6 1/2	\$1
Teen Size 1.99 Cotton Plisse Half Slips in white only with lovely embroidered flounce. Sizes 10-16	\$1
Tot's Reg. 1.69 Rayon Dresses. Slight irregulars of Famous Makers in small sizes only	39c
Tot's 1.99-2.99 2-Pc. Diaper Sets... Sizes 9 to 18 months. Slight irregulars of famous makers sets	1.49
Children's Reg. 59c Rayon Panties... Rhumba styles with lace trim. Sizes 2 to 8 in pastel colors	3 for \$1
Baby Samples Caps and Bonnets. Reg. 1.69-1.99 in washable fabrics for boys and girls	\$1
Kiddies' 1.39 Dungarees and Fancy Pants. Boxer denim dungarees with print cuffs; fancy pants in novelty prints	\$1

Layette Specials

3.29 Rayon Satin Quilt Sets. Reversible in Blue or Pink	2.79
3.99 Baby Nylon & Estrom Blankets. Slight irr. Solid Colors	1.99
Tots' \$1 Cotton Creepers or Cardigans. Irr. Solid colors	2 for \$1
Tots' 1.99 Creepers and Creepers Sets... with cardigans	\$1 Ea.
Reg. 2.99 Cotton Print Patch Quilts... irr. in nursery prints	1.99
Baby 50c Cotton Shirts	4 for \$1
59c Quilted Pads (17x34") Irr.	2 for \$1
59c Baby Mae Receiving Blankets	2 for \$1
\$1 Knitted Gowns... (Irr.)	2 for \$1
1.69 Terry Knit Bath Towels... (Irr.)	\$1
29c Terry Knit Wash Cloths	4 for \$1
68c-89c Flannellette Kimonos or Gowns... (Irr.)	2 for \$1
29 Baby Mae Training Pants	4 for \$1
2.99 Orion Bootie Sets	1.99
199 Crib Blankets... 36x50" size	\$1
1.39 Rubber Sheetting... reverse side flannel	\$1 Yd.
3.75 Curly Gauze Diapers... (Seconds)	2.79 Doz.
Baby Mae Birdseye Diapers	1.99 Doz.

The May Co.'s Basement Infants' and Kiddies' Wear Departments

Galvojate apie...

PAVASARINĖ VALYMA?

ATSIMINKITE

HANNA'S

PAEMIMO IR GRAZINIMO

NAUJAS, MODERNUS

PATARNAVIMAS

JET-PRESSURE CLEANING

Nenaudoja šepetėlių

Jet valymas yra daug geresnis, negu šepetėlių valymas.

- Patyręs valymas daromas namie ar ofise
- Siuvinimas, taisymas, pertaisymas ir idėjimas

VISAD ISEINA SVARUS IS...

The HANNA RUG and FURNITURE CLEANING Co.

Narys The National Rug Cleaning Institute

7606 CARNEGIE AVE.

EX 1-3663

Jaunimas keliauja i Washingtoną

Sąskrydžio reikalai

L. SABALIONAS

Kartą, š. m. vasario mėnesį, teko lankytis pas p. J. Bačiūną ir su juo daugeliu klausimų išsikalbėti. Pradėjome kalbėtis ir Washingtono sąskrydžio klausimais. Į mane, rengėjų vardu, p. Bačiūnas kreipėsi vienu prašymu — sąskrydžio rengėjai santariečių prašė imtis iniciatyvos kuo didesnio studentų skaičiaus sukvietimu šion didžiojo lietuvų šventėn.

Nuoširdaus lietuvio man buvo atvirai pasakyta, kad iš sąskrydžio norima padaryti tikrai didelę lietuvų demonstraciją, kad kuo daugiau dalyvių pagaudaujama, ir kad dėl to būtų dėdama pastangų visą studentų sutraukimo darbą kaip galima platesniu mastu pravesti ir jokių būdų už patį organizavimą neskirti nuopelnų ar tai vienai ar kitai grupei.

Minėto prašymo vedamas, kreipiausi į Studentų Ateitininkų Sąjungą, prašydamas "talkingai šiam reikalui". Kovo 14 d. iš minėtos grupės buvo gautas principinis sutikimas ir pažadėta informuoti skyrius apie sąskrydį Washingtone ir kvietimą jame dalyvauti. (Pažadas, kiek man žinoma, buvo ištesėtas). Tačiau, minėtoji grupė, atrodė, savo principinio sutikimo išsigančiodami, atsisakė sąskrydį remti konkrečiais darbais, kai to buvo paprašyta. Nors ir neabejotinai pripažįstama, "kad birželio mėn. 16-17 dd. sąskrydis lietuvų tautai turi gerų siekimų", prie tų siekimų įgyvendinimo neprisidėdama ne dėl to, kad neturima ar tai laiko ar jėgų, bet vien dėl to, kad sąskrydis "yra organizuojamas vienos lietuvų partijos vardu" ir dėl to, kad "negali neturėti nepartinio charakterio".

Mėginama aiškinti toliau, kad ateitininkai, kaip "katalikiškos akcijos vienetą... negali susisiekti su jokia partine grupe", lyg prisidėjimas prie savo krašto gerovei skirtą darbą reikėtų betkokį "susisiejimą" su darba atliekančiais ar jį organizuojančiais grupe. Taigi, viena išvada jau aiški: jei nors ir naudingiausias darbas yra atliekamas ne "mūsų žmonių", laikykimės nuostaliai, jokių būdų neprisidėkime, nes galime susitepti tuo prisidėjimu ar bent duoti pagrindo visiems kritikams įtartį mus linkstant kita kryptimi.

Deja, ateitininkai nebuvo vieni, kurie atsisakė nuo minimo sąskrydžio. Pasirodžius spaudoje žinutėms, jog santariečiai talkininkauja sąskrydžio rengime, kilo ir daugiau nepasitenkinimų bei įtarinėjimų, kad minėtoji organizacija linksta tautininkų pusėn. Atsižvelgus į suminėmus nepasitenkinimus ir įtarinėjimus, randu prasminga paryškinti santariečių laikyseną šiuo sąskrydžio klausimu ypatingai ir panašiais klausimais, galinčiais išskirti ateityje, bendrai:

Savo maža dalimi prisidėdami prie sąskrydžio rengimo, tikėjome ir tebetikime prisidėsi, nors irgi tik nedidele dalimi, prie mums taip brangaus ir pareiga tapusio Lietuvos klausimo kėlimo. Kiek tai Lietuvai reikšmingo žingsnių padarysime, priklausys nuo visų mūsų dalyvaujančių ar tai pačiam parengime ar vien tik savo atsilankymu. Kaip ir kiekvienas darbas, taip ir šis sąskrydis bus toks, kokių jį padarysim. Kiek tai liečia mums patikėtą darbą,

kartą jį apsiėmę, stengsimės jį atlikti kaip galima geriau ir tuo prisidėti visa širdimi prie viso sąskrydžio pasisekimo.

Kaip šiuo metu nesišalinome nuo sąskrydžio žinodami, kad viena organizuota grupė jį praveda, taip lygiai ir panašiais atvejais ateityje, neatsisakysime prisidėti prie panašios apimties darbų, nors jie būtų ir kitos grupės dirbami. Vienintelis klausimas, kurį savo jėgas duodami kad statome, ir vienintelis klausimas kurį kad savo pačių giliu įsitikinimu statyti galime, yra klausimas ar minimas darbas prisideda prie Lietuvos laisvinimo bylos kėlimo kiek tai liečia veiklą, išsinešančią už lietuvių bendruomenės ribų ir ar darbas naudingas pačiai lietuvių tremties visuomenei, kiek tai liečia darbus toje pačioje visuomenėje.

Nesame tiek sumenkėję, kad jie "ne mūsų daromi". Mielai patys organizuotume įvairius projektus, tačiau, šiuo metu neturėdami tam pakankamai jėgų patys vieni, randame reikalinga kiek tik jėgos leidžia prisidėti prie kitų grupių ar organizacijų planuojamų įvairios rūšies pasireiškimų.

Iki pasimatymo Washingtone

RAIMUNDAS MIEZELIS

Lietuviškasis jaunimas aktyviai dalyvauja darbuose, keliančiuose pavergtosios Lietuvos dabartinę padėtį bei ieškančiuose Lietuvai draugų laisvojo pasaulio visuomenės sluoksniuose. Lietuvių Jaunimo Peticija, Studentų Sąjungos leidžiamas "Lituanus" žurnalas akivaizdžiai parodo jaunimo norą dirbti Lietuvos labui.

Lietuviškojo jaunimo dauguma su tokiu pat entuziazmu sutiko Lietuvių Sąskrydžio Washingtono paskelbimą. Noras dalyvauti šioje reikšmingoje lietuvių kultūros manifestacijoje yra didelis. Daugelyje vietovių organizuojasi didesnės grupės, kurios numato kartu vykti į sąskrydį. Ypač gausiai dalyvauti numato Bostono, New Yorko, Philadelphiajos, Baltimorės ir kitų rytinių pakraščiu miestų jaunuomenė. Numatyta ir kai kurių organizacijų pasitarimai, nes nemažai jų narių susirinks iš įvairių vietovių. Kiek teko girdėti, Lietuvių Skautų Brolijos Užsienio skyrius turės savo posėdį ir, be to, sąskrydyje dalyvauja santariečiai taip pat susirinks neformaliai pasitarimui. Skautų Sąjungą išsklaidė žada atstovauti Pirmasis Rajonas, apimamas JAV rytinius pakraščius.

Šia proga norėčiau pasikviesinti jaunimą ir ypač studentiją gausiai be išimties dalyvauti sąskrydyje. Jaunuomenės gausus dalyvavimas bus akivaizdus įrodymas, jog Lietuvos reikalai mums yra artimi ir mes jais rūpinamės.

Tie, kurie dalyvavo 1953 metų sąskrydyje ir šiandien jį prisimena su malonumu ir dalinasi nepamirštamais įspūdžiais. Šiemet Washingtono jaunimui paruošta dar įdomesnė ir įvairinė programa. Dalis programos numatyta skirti vien jaunimui. Specialiai jaunimui ruošiamas jaunos susipažinimo vakaras — šokiai Statler viešbutyje, gal su trumpa oficialia dalimi. Šis vakaras tikrai praeis draugiškoje studentiškoje nuotaikoje. Jame vėl susitiks tie, kurie praleido nevieną malonią valandą Studentų Sąjungos ar įvairių organiza-

Iš minėto nusistatymo sekty, kad kaip savo jėgas atiduotume Lietuvai naudingiems parengimams, taip jas sulaukytume nuo darbų, kurie, mūsų manymu, būtų nukreipti tik tarpusavio nesutikimų kėlimui ar jų palaikymui.

Pilnai tikiu, kad šiuo savo prisidėjimu prie minimo sąskrydžio rengimo sulauksime (kaip kad jau sulaukėme) daug kritikos. Iš kitos pusės, tačiau, taip pat žinau, kad betkokios kritikos išvengtume visiškai nieko neveikdami ir tik dangstydami gražiais, visiems priimtinais krašto laisvinimo šūkais. Tačiau, nieko neveikimas santariečiui nepriimtinas. Veikla yra viena jo neatškiriamų ir jam būdingų savybių. Tas veiklos bruožas vedė mus prie talkininkavimo sąskrydžiui, kaip kad ir prie daugelio darbų praityje, taip, tikiu, ves ateityje.

Tikėdami, kad lietuviškoji studentija dar nėra tiek siauru keliu nuejusi, kad šalintys nuo kiekvieno Lietuvos dirbamo darbo vien dėl to, kad jis yra vienos kurios nors grupės organizuojamas, kreipiamės į visus prašydami minėtame sąskrydyje kaip galima gausiau dalyvauti ir šiuo prisidėti prie rengiamos lietuviškos demonstracijos pilno pasisekimo.

dijų suvažiuimuose, stovyklose ir studijų dienose.

Sekmadienį jaunimas kviečiamas į priėmimą Lietuvos Pasiuntinybėje pas Ministrą P. Žadeikį. Tai bus proga jaunimui pamindžioti "Lietuvos žemę", kurios gal ne vienas iš jų neturėjo laimės pajusti po kojomis, nes gimė jau tremtyje — svetimos šalyse. Oficialiame sąskrydžio atidaryme jaunimo atstovai turės progą prabilti į mūsų visuomenę.

Visoje kitoje bendroje programoje jaunimas taip pat dalyvaus: Meno ir Lietuvos Būklės Parodų atidaryme, Čiurlionio Ansamblio ir Washingtono Simfoninio orkestro koncerte, ekskursijoje po Washingtoną, Nežinomojo Kareivio Kapo pagerbime ir iškilmingose pamaldose Sv. Mato katedroje.

Ši proga, apsilankyti krašto sostinėje, dalyvauti geroje programoje, susipažinti su visa eile mūsų vyresniųjų visuomenės veikėjų bei JAV politiniams gyvenimui vadovaujančių žmonių, yra tikrai nepraleistina. Turime dėti visas pastangas būti tuo laiku Washingtone.

Gal didžiausioji kliūtis yra finansai, bet tikrumoje išlaidos nebus per didžiausios. Kelionė iš tolimesniųjų vietovių bus papildoma kainomis, o iš arčiau važiuojant automobiliais visai pigiai atsis. Washingtone nakvoti reikės tik vieną naktį ir YMCA ir YWCA viešbutiai, kurie yra šalia visos eilės kitų viešbutių rezervuoti sąskrydžiui, yra labai pigūs. Visa programa sąskrydžio metu jaunimui nieko nekainuos. Čiurlionio koncertas, Jaunimo vakaras Statler viešbutyje, ekskursijos, kelionės į Arlingtono kapines jaunimui bus nemokamai. Tad ir iš finansinio taško žiūrint sąskrydyje dalyvauti didesniajai jaunimo daliai nebus labai sunku.

Deja, visgi rasis ir geras skaičius studentų, kurių finansinė padėtis neleidžia padaryti net tokių išlaidų. O dalyvauti Washingtone jie labai norėtų. Žinau ir aš pats konkrečiai visą eilę studentų pavardžių. Todėl čia

KAZYS BRADŪNAS

Per žemaičių kalvas kopia debesys
Su ledinio lietaus kibirais,
Ažuolynų viršūnėmis remiasi
Ir pasikalba su aitvarais.

Per žemaičių kalvas joja raitelis
Su burtazodžių gyvu tautos —
Alkų akmens po kojomis aikteli
Didumu paslapties nugirstos.

Jau šilo ošiančias viršūnes
Plaka pirmi audros lašai.
Žemele motina — žiniūne,
Ar nepažįsti? Pamiršai?

Tai senas mūsų kampo dievas
Grįžta žaibuojančiu keliu
Ir pasilieka vienų vienas
Trūnyti Rūpintojėliu.

Aš ūkanotas upės klonis,
Aš tolimes Velyknakčio peizažas:
Pirmam plane suklaupę žmonės,
Už jų daržai, kaimelis mažas,
Ir mėnesienoje ant stogo
Boluoja miegantys balandžiai.

O budintys varpai vos laikos,
Pravėrę burnas varines.
Jau paskutinis laša laikas
Į karsto sienas medines,
Į ūkanotą upės klonį,
Į tolimą Velyknakčio peizažą.

Sidabro paukščiai suplasnojo,
Sučiulbo aukso inkilai,
Ir ažuoliniame altoriuj
Pragydo skroblo angelai

Pasprogo sienoje sienoja
Uglin pavasario žaliu —
Eglinės bažnytėlės rojų
Širdis pavirto varpeliu.

Iš poezijos knygos "DEVYNIOS BALADĖS"

norėčiau kreiptis tiek į Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą, tiek į kitas lietuvių visuomenines organizacijas, tiek ir į visus lietuvius, žadančius vykti į sąskrydį, su prašymu, sudaryti sąlygas energingiems, lietuviškame veikime pasireiškusiems ir vertiems studentams ir studentėms dalyvauti kartu su visais Washingtono. Būtų gera jei visi vykstantieji prie savo kelionės biudžeto pridėtų dar bent \$10 jaunimo kelionės išlaidų dalinam padengimui. Tačiau pagrindinę paramą jaunimui turėtų suteikti tie, kurie dėl įvairių priežasčių patys negali dalyvauti sąskrydyje. Tiems norėčiau pasiūlyti: savo vietoje nusiųskite vieną jaunuolę ar jaunuolį lietuvių į šią mūsų kultūros demonstraciją. Būkite tikri — pamatę įtakingų svetimauciu susidomėjimą ir įvertinimą mūsų kultūros atstiekimų, šis jaunimo grįš namo užsidėgęs dar didesnę Tėvynės meilę ir norą jai dirbti ir aukotis.

Tad bendromis jėgomis ruoškimės Washingtonan. Vyresnieji sudarydami sąlygas jaunimui ten nuvykti, o jaunimas aktyviai ir gausiai dalyvaudamas sąskrydyje.

Iki pasimatymo Didžiojo Lietuvių Sąskrydžio metu Washingtone!

I WASHINGTONĄ
VYKSTANTIEMS

Visi studentai, norintieji vykti į š. m. birželio 16-17 dd. įvyksiantį sąskrydį Washingtone, bei pageidaujant smulkesnių žinių, prašomi kreiptis:
New Yorke į J. Bilėną (gyv. 115 Moffat St., Brooklyn).
Philadelphijoje į R. Kalvaitį (gyv. 5915 Reach St.).

Brockton-Bostone į Z. Mereckį (gyv. 42 Albert St., Brockton).
Chicagoje į V. Vidugirį (gyv. 6450 S. Fairfield).

Detroito į J. Gilvydį (gyv. 9359 Mendota).

Clevelande į R. Babicką (gyv. 16908 Endora Rd.).

Urbanijoje į V. Vepštą (gyv. 604 E. Armory).

Studentų reikalais Washingtone rūpinasi kol. R. Vildzius (gyv. 8400 Old Georgetown Rd., Washington 14, D. C.).

Pranešama tuo pačiu, kad ekskursija po miestą, atsilankymas Lietuvos Pasiuntinybėje, meno parodos lankymas, Čiurlionio ansamblio koncertas ir šokiai studentams bus nemokamai.

Isisakyt KARI nedelsdami (metams tik \$5.00), arba prašykite vieną egzempliorių nemokamai susipažinti, rašykite:
KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Isidėmėk
DIRVOS
adresą —
1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio

Po įvykusio Kuboje sukilimo iš krašto buvo išsiųstas buvęs prezidentas Carlos Prio Socarras. Priešaky jo talkininkas plk. R. Izquiezdo.

TAI BUVO ENTUZIASTIŠKAS KONCERTAS...

WORCESTER, MASS.

— Vienas labiausiai entuziastiškų koncertų, kuriuos man teko matyti Lietuvių Piliečių klubo salėje, įvyko gegužės mėn. 5 d. Taip pradeda savo straipsnį "Worcester Telegram" žinomas muzikos kritikas Raymond Morin, dalyvavęs koncerte. Programą išpildė solistė Aldona Stempuzienė ir solistas Stasys Liepas, akomponuojant muzikui Jaronimui Kačinskui.

Tai buvo puikus artistai. Ypatingai A. Stempuzienė yra pasigerėtina. Jos balso sritis, didumas yra pažymėtina platus. Jo kvalifikacijos blizgančiai grynai ir paruoštos. Ji dainavo lietuviškas dainas su dideliu rūpestingumu ir karštu išgyvenimu. Dainuodama ji parodo didelę balso kontrolę tarp akštų viršūnių, pianissimo ir žemų gaidų. Ir klausant tarpais, rodos, sunku tikėti, kad ji yra controalto...

— Tęsia savo rerenziją muzikos kritikas — Raymond Morin.
— Solistas St. Liepas gausus savo dainų turiniu ir žavus, asmeniškai interpretacija bei vaidyba, kuri buvo pasiekiamas meistriško muziko J. Kalinsko akompanavimu.

Pirmoje koncerto dalyje St. Liepas, akomponuojant muzikui J. Kačinskui, padainavo — "Tėviškos Medžiai" — J. Kačinsko, "Patekė Aušrinė" — A. Kačausko. "Kur lygūs laukai" — J. Tallat-Kelpšos.

Aldona Stempuzienė: "Lopšinė" — S. Šimkaus, "Žemė Kryžių ir Smūkelių" — Vl. Jakubėno, "Užmigo žemė" — C. Sasnausko, "Na, tai kas?" — K. Kavėko ir priedui Šuberto serenadą.

Pirmąją dalį užbaigė sol. St. Liepas su "Kalynas" — A. Gretchaninoff, "Du grenadieriai" — R. Shumann ir "Blusa" — M. Musorgskij.

Po kiekvienos dainos publika solistam sukdavo griausmingas ovacijas ir prašydavo dainuoti bisui.

Visą koncerto eigą tarp dainininkų ir publikos išsivystė nuosirdžiai tamprus kontaktas, kurį amerikietis Roymont Morin pavadinė — "Enthusiastic Reception".

Po pertraukos solistė A. Stempuzienė dainavo mūsų kompozitorių kūrinius, kaip E. Gailevičiaus, Vl. Jakubėno, K. V. Banaicio ir kitų. Solistas St. Liepas arijas iš operų "Figaro Vestuvės", "Pikų Dama" ir "Sevilijos Kirdėjas".

viskai padainavo Zybelio ariją iš operos "Faustas."

Koncerto įžangos žodyje J. Vizbaras kalbėjo apie lietuvių liaudies dainas.

Programą nuotaikingai vedė A. Vagelis.

Po koncerto amerikiečių lietuvių p.p. Grigaičių bute solistams buvo surengtos vaišės. Į jas pakviestas atsilankė kongresmanas, didelis lietuvių bičiulis, Mr. Harold Donohue.

Vaišių metu Lietuvių Tautinės Sąjungos Worcesterio skyriaus vardu K. Jonaitis angliskai padėkojo kongresmanui H. Donohue už Lietuvos bylos gynimą JAV kongrese prieš sovietų agresiją ir tą progą kongresmanui buvo įteiktas reprezentacinis leidinys — Lietuvos vaizdų albumas "Lithuania" su atitinkamu įrašu.

Jaukioje vaišingų šeiminių p. Grigaičių šeimoje buvo praleista pora valandų laiko su mieliais mūsų solistais, skyriaus veikėjais ir garbės svečiu JAV kongreso atstovu.

Prisimenant tą puikų koncertą tenka padėkoti visiems rengėjams už darbą ir mieliems svečiams už atsilankymą.

J. Vizbaras

RADIO — TV TAISYMAS
AMUR CO.

Sav. JUOZAS DAUTARTAS
Darbas garantuotas.
Šaukti kiekvieno laiku
8008 Clark Ave.
Telef.: OL 1-1790

DOAN WINDOW
SHADE & VENETIAN
BLIND MFG. CO.

MANUFACTURING
AUKŠČIAUSIOS RŪŠIES
LANGŲ APDENGIMAI IR
VENETIAN BLINDS
TAUPANČIOM KAINOM.

NEMOKAMAS APSKAIČIAVIMAS MIELAI ATLIEKAMAS

10% nuolaidos su šiuo skelbimu
1187 EAST 105th ST.
RA 1-4123

KAM PRIEŠ VĖJĄ PUSTI?

VYT. SIRVYDAS

Išvadas darant, nuoseklumas reikalauja galimai griežčiausiai patikslintų faktų. Padėkiodami Br. K. už jo straipsnį "Dirvoje" (čia mes turime prideramą vietą), esame, deja, priversti jį sugrąžinti ir paprašyti iš naujo pergalvoti.

Amerikos lietuvių vaikai visai ne "lietuvių tautos atėitai", nes jų tėvai ne lietuvių tauta, tik jos dalelė, kurios dydis net nėra dar tiksliai nustatytas (mėgstama vadinti "trečdaliu").

Antra, netiesa būk "pradžios mokslo lietuvių vaikų čia, Amerikoje, apie 90-tas nuosimtis išsina lietuvių parapijose suorganizuotose mokyklose". Labiau patikėtina būtų teigimas, kad 90 nuos. Amerikos lietuvių vaikų pradžios mokslo eina ne parapijose mokyklose.

Tokių būdu, net šimtu nuosimčių suderinus "religinį ir tautinį atvejus" nebus — nei tauta išgelbėta, nei 90 nuos. mūsų vaikų susodintas mūsų parapijų mokyklų suoluose.

Galutaus, bergždžia, tėvus (ar parapijų mokyklų vedėjus ir mokytojas seseles) kaltinti "tautinio atvejo" neįmanoma ir religijai. Kuris tėvas norėtų, ir kuri valstybė savo švietimo saiku leistų vaikui pradinę išeiti, grubiai pasakius, "grinoriu", netinkančių į High School? Tada, iš tikrųjų, vaikai būtų palikti "nežinomam ir nelemtam" likimui. Juk šitie vaikai, gyvenimo "žiauria logika", priversti gyventi Amerikoje ir rungtyniauti su tais, kurie visus gyvenimo reikalus veda angli, ne lietuvių kalba.

Pagrindinis lietuviškų parapijų mokyklų tikslas yra auklėti vaikus katalikiškai. Tai pagrindinis visų parapijų mokyklų tikslas. Lietuvių kalba ir istorija Amerikoje visada bus ne svarbiausias, pagrindinis, bet pridėtinis mokslo dalykas. Br. K. klausimas: "Taigi, kur tas jaunimas?" turi vieną aiškų atsaką: tas jaunimas gyvena Amerikoje ir užima tas vietas, kurias jam parūpino išeitis mokslo, išsilavinimas, asmeninės pastangos ir laimė. Jei mūsų mokyklų lietuviškumas žibėtų visu šimtų nuosimčių, praktiškai šiam gyvenimui maža tepadėtų.

Nėra abejojimo, galima (apgalvojus) mūsų parapijoms mokykloms sudaryti rimtą, patrauklų ir tiksliai lietuviškos mokslo programą. Bet turime atsiminti — čia ne gyvenimo, bet garbės dalykas. Pravarstų patyrinėti kiek vokiečių, lenkų, vengrių ir kitų jų parapijose mo-

kyklos išauklėja. Gal verta atsiminti ir kodėl, angli kalbą te vartojant, išauklėjama "airiukų". Suprantant, kad parapijų mokyklų pagrindinis tikslas yra išauklėti katalikus, pasitenkinkime kukliu džiaugsmu, jei mūsų vaikai išeina žinodami, kad esą lietuvių kraujo, kurio gėdintis niekas Amerikoje neverčia. Šitam reikalui tokie bendri neigimo balsai, kaip Br. K., niekuo nepada.

Į klausimą "Kur tas jaunimas?" gal tiksliau būtų atsiliepti, pasvarsčius mano mintį dėl žurnalo "Lituanus", kurią pa-

NADAS RASTENIS

Prieš 45 metus, neturėdamas nė dvidešimties metų, Nadas Rastenis atvyko į Ameriką laimės ieškoti. Tarp kitko, jis atvyko iš Kronštado, tuometinė Rusijos sostinė Petrapilį saugančios tvirtovės, kur jis tarnavo tvirtovės sandėliuose. Jo viršininkas, pulkininkas, sužinojęs, kad N. Rastenis vyksta į Ameriką, pasakė: "Laisva šalis... kada nors ir Rusija bus laisva." Vadinas, kad ir caro pulkininkas, bet apsišvietęs žmogus, jau te visą absoliutizmo negerovę. Deja, Rusijai teko pabūti laisvai tik vieną 1917 metų vasarą, tuoj po revoliucijos. Tų pat metų rudenį valdžią pagriebė į savo rankas komunistai, o po dvidešimt su viršum metų jie pavėgė ir Lietuvą.

Amerikoje Nadui Rasteniui gyvenimo pradžia buvo sunki, kaip ir visiems. Veliau, pašauktas į JAV kariuomenę dalyvavo pirmame pasauliniame kare. Po karo, pasinaudodamas karo veteranams teikiama lengvata, išėjo aukštesniosios mokyklos kursą ir teisių mokslą. 1924 metais atvyko į Baltimorę ir įsijungė į lietuvių gyvenimą. Dalyvavo ir tebedalyvauja daugelyje lietuviškųjų organizacijų; dabar yra Balfo Centro Valdybos vicepirmininkas, Baltimorės skyriaus vicepirmininkas, AL Tautinės Sąjungos Baltimorės skyriaus narys, SLA, Salės B-yės, Atletų Klubo ir kitų organizacijų dalyvis. Buvo išrinktas atstovu nuo Baltimorės į Marylando Atstovų Rūmus.

Nadas Rastenis yra šakota asmenybė. Be advokatūros ir visuomeninės veiklos jis yra ir menininkas. Jo kabinete ant sienų matyti jo ranka pieštų peizažų. Jis gražiai išvertė į angli kalbą Baranauko Anykščių Si-

skelbė Kanados "Tėviškės Žiburai" vasario mėn. 9 d.:

"Čikagos apylinkėse lietuvių parapijose mokyklose per 6,000 mokinių. Be abejo, ne visiems įkandama Zobarskio gerai redaguojama "Eglutė". Tokių "bedančių" Amerikoje gal 20,000, o kitokio jaunimo bei senimo mažiausia dar 50,000. Štai, kur žurnalas "Lituanus" galėtų Lietuvai patarnauti — priėmti prie angli kalbą te vartojančios suakmenėjusios Amerikos Lietuvos ir patėti joje tautos laisvės bei kultūros supratimą ir nepamiršimą. Čia dirva plati ir dėkinga, tik reikia drąsos bei genijau supratiti kaip dirbti. Čia "naujiems" lietuviams būtų kilnus, naujas darbas — padaryti "naujų" lietuvių."

lelį, Duonėlačio Metus ir kt. Parasė ir pereitais metais labai gražiai išleido šaką apie tris į Bangpučio gelmes patekusias lietuvaits — "Trijų Rožių šventę". Šio kūrinio recenzijų buvo mūsų spaudoje. Šioje legendoje trijų lietuvačių, po trijų šimtų metų sugrįžusių iš jūrų valdovo Bangpučio nelaisvės į lietuvių žemę, gyvenimas pilnas tragizmo. Po tiek šimtų metų sugrįžusios į tėvų žemę jos neberanda bendros kalbos ir nebepritampa prie savo tautiečių, ir nueina dievams tarnauti. Kažin ar mes, arba mūsų vaikai, kada besugrįžę į savo tėviškę, berasime bendrą kalbą su savo ten likusiais tautiečiais?

Jei mūsų didžioji pareiga yra išlikti lietuviškas, tai Nadas Rastenis tą pareigą atliko: pats liko karštu lietuviu ir savo gražiais kūrniais skatina ir skatins ir mūsų jaunimą tuo keliu eiti.

Sukaktuviniukui tenka linkėti dar ilgus metus darbotojus lietuvių tautos labui ir sulaukti tos laimingos dienos, kada lietuvių tauta numes komunistinį jungą ir Lietuva taps vėl laisva.

K. Pažemėnas

"Lietuvos nepriklausomybės kovoje dalyvaujame per Lietuvos Nepriklausomybės Tarką, jos darbą lėšomis remiame per Lietuvos Nepriklausomybės Fondą". Iš LAS, LLKS, LRS ir LTS bendros deklaracijos.

LNF adresas:

LNF, c/o Mr. K. Siliūnas,
135 — 34 Franklin Ave.,
Flushing, N. Y.

MARGUTIS

yra patį seniausias Amerikos lietuvių žurnalas. Jis išeina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

MARGUCIO metinė prenumerata \$3.00.

Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Sisukite savo adresą ir gausite vieną numerį susipažinti.

Rašomosios mašinėlės visų geriausių firmų, o jų tarpe garbiosios SMITH-CORONA, bet kurios kalbos raidynais, — iš Lietuviškas raidynas greta pilno ir nepakeisto amerikoniško. Kainos nuo \$67.50 ir augėčiau. simokėtinai. Naujausi modeliai. V. BARTKUS. Adr.: 1031 Ansel Rd., Cleveland 3, Ohio. Telef.: UT 1-4014.

DAINŲ ŠVENTEI ARTEJANT

Esame didžiosios Dainų šventės išvakarėse. Visų chorų vidiniame gyvenime šiuo metu vyksta pats didžiausias darbas — galutinis paruošimas dainų. Dainų šventės dirigentai jau pradėjo chorų vizitacijas. Likęs laikas yra skiriamas atbaigti visiems paruošiamiesiems darbams, kurie būtinai reikalingi šventės pasisekimui.

Siuo pranešame, kad:

1. Sudaryta Finansų Komisija, kuri rūpinasi pinigų telkimu šventės reikalams. Finansų Komisijos pirmininkas yra bankininkas Jonas Pakel, o nariais A. Gintneris, K. Kasakaitis, A. Krutulis, J. Putrimas, E. Slavinskas ir V. Šimkus.

2. Dainų šventei įvykdyti reikalinga didžiulė suma pinigų — šešioliką tūkstančių dolerių. Todėl kreipiamės į visus lietuvius, kuriems rūpi lietuviškosios dainos likimas, prisidėti savo aukomis prie šios šventės įgyvendinimo. Nors ir mažutė auka, bet ji įgalins atlikti sunkius uždavinius. Pinigus galima siųsti Dainų šventės einamojo saskaiton šiuo adresu: JAV ir Kanados Lietuvių Dainų šventės Komitetas Acc. Nr. 15043, Chicago, Ill.

3. Chorų nariai, turį aukų lapus, prašomi paskubinti rinkti aukas. Aukų lapus reikia grąžinti Finansų Komisijos sekretoriaus adresu: Mr. K. Kasakaitis, 4719 So. Maplewood Ave., Chicago 32, Ill.

Aukų rinkėjai įpareigojami tuojau pranešti Komitetui tų asmenų pavardes, kurie aukojo didesnes sumas šventės reikalams. Aukotojų vardai bus paskelbti Dainų šventės leidinyje.

4. Jau atspausdinti ir platina mi Dainų šventės biletai. Visos vietos yra rezervuotos. Norintieji įsigyti geresnius biuletus, prašomi nedelsiant užsisakyti. Užsakant biuletus paštu, reikia kartu siųsti ir pinigus biuleto tvarkytojos adresu: Mrs. J. Putrimas, 6600 S. Laffin Ave., Chicago 36, Ill. Pinigus reikia siųsti čekiais, įrašant "JAV ir Kanados Lietuvių Dainų šventės Komitetas".

LAIŠKAS REDAKCIJAI

...marksistinės teisės daktaras Pijūšas Grigaitis, savo apgailėtina senstancija "logika" nelabai supranta kas lietuviškai rašoma kituose laikraščiuose. K. S. Karpius neseniai Dirvoj rašė, kad siekdamas Susivienijime Lietuvių Amerikoje užtikrinti "socialistų", tikrumo "grigaitininkų" įtaką, P. Grigaitis, prisidengė "apsisaukojimo nuo komunistų" šūkiu. Į tai Daktaras Pijūšas atsiliiepė "Naujiene" jam ir kai kam Maskvoj tipiškų samprotavimų. Girdi, P. Karpius esąs "arba idiotas arba sąžinės ir gėdos netekęs šmeižikas..." Argi jis neusprantąs, jog nei vienas dokeris negalys būti SLA išdininko papaudotas be oficialaus nutarimo? Žinoma, kad p. Karpius, ir visi kiti seką šio polemiką, tas žino. Jie taigpi žino, kad neturėdamas mirusiųjų sielų kapitalu tebeoperuojančios SLA užnugario dr. Pijūšas Grigaitis, kelių karščių "socialistų" Čikagoje ir Brooklyne "atstovas", ALT turėtų tuoj pat iš Tarybos pasitraukti. Be SLA atramos neturėtų ten ką veikti nei kitas kolektyvinės ALTo vadovybės narys Maikis Vaidyla. O kas link "šmeižimo" tai gal jau geriau "Naujienos" užsičiauptų...

A. Š., Brooklyn

Biletų kainos: 4, 3, 2 ir 1.50 dol. parteryje ir 3, 2 ir 1.50 dol. balkone.

Pastaba: Biletai užsisakiusiems JAV ir Kanadoje bus išsiųsti paštu.

Po Dainų šventės, liepos mėn. 1 d. 6:30 val. vak. yra rengiamas banketas Sharman viešbutyje, pagerbti Dainų šventės ir pirmojo JAV ir Kanados Lietuvių Kultūros Kongreso dalyvius. Dalyvavimas bankete 6 dol. Užsirašyti galima iš anksto, pranešant apie savo dalyvavimą bankete Komiteto adresu: 1620 S. 48 Court, Cicero, Ill.

6. Daugelis chorų jau atsuntė savo fotografijas ir aprašymus Dainų šventės leidiniui, bet yra dar dalis atsilikusių. Juos prašome paskubėti prisiųsti visą reikalingą medžiagą, kuri Komiteto buvo paskelbta penktajame pranešime.

7. Visą lietuviškąją visuomenę JAV ir Kanados prašome gausiai paremti savo chorų, vykstančių į Dainų šventę. Jie tokios paramos tikrai yra užsitarnavę.

Prašome į šias informacijas chorų ir visos lietuviškosios visuomenės kreipti rimtą dėmesį. Tieskamba dainos už laisvą Lietuvą!

JAV ir Kanados Lietuvių Dainų šventės Komitetas

ALBERTA TARASKEVIČIŲ PRISIMENANT

Iš Čikagos atėjo skaudi žinia, kad gegužės mėn. 4 d. ten mirė Albertas Taraskevičius, susilaukęs tik 54 metų amžiaus. Miršitį jis išvadavo iš žiaurios ligos, kuri jį užniko pačiame amžiaus pajėgume.

Velionis buvo ne tik šiu eilučių autorias svaonis, bet ir artimas bičiulis. Gimęs ir užaugęs Kukiškių valsčiuose, Utenos apskrityje (prieš Vilniaus okupaciją valsčius priklausė švenčionių apskričiai) Buitūnų (Cegelnės) vienkiemyje, Albertas Taraskevičius su viršum trijų metų išstarnavo Lietuvos kariuomenėje, o paskum ūkininkavo iš motinos paveldėtame stambiame ūkyje, kuris vėliau buvo padalintas tarp dviejų brolių.

Savo sumanumo ir patrauklaus būdo dėka jis visoje apylinkėje buvo žmonių didžiai gerbijamas. Pas jį eidavo klausiti patarimo ne tik artimesni kaimynai, bet ir platesnės apylinkės žmonės. Taip pat valdžios sluoksniuose jis naudojosi pasitikėjimu. Jam keliais atvejais buvo pavedamos administracinės pareigos valsčiuje.

Albertas Taraskevičius tvirtai tikėjosi dar išsvysti laisvą Lietuvą ir sugrįžti į gimtąjį kraštą. Jam kaip aistringam medžiotojui stigo Lietuvos gamtos, jis ilgėjosi gimtojo krašto kalvų, miškų ir ežerų. Deja, žiauri liga pakirto šį tauraus būdo lietuvi.

Tebūnie jam lengva tolimosios Amerikos žemelė!

Dr. A. Gerutis,
Berne, Šveicarija

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkalnavimo, ko visada reikalauja aptraudos kompanijos pirm, ne zu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
628 Engleer Bldg.
Telef.: MAin 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 252

PRADĖK VALYTI DABAR

THE NEW PEACOCK CLEANERS, DRIVE IN

PRIE MILES AVE. IR WARRENSVILLE
CENTER GATVIŲ KAMPO

20304 Miles Avenue

MO 2-5717

12914-16 Forest Avenue

SK 1-7232

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos skaitymas	2.00	Milžino paunksmė	2.50
V. Minkūnas		Balys Sruoga	
Anoj pusėj ežero		Mėnuo vad. medaus	
P. Andriušis	1.50	N. Mazalaitė	2.50
Aukso kirvis		Naktys Karališkuose	
Juozas Švaistas	2.50	L. Dovydenas	2.00
Apie laiką ir žmones		Ora pro nobis	
J. Aistis	2.50	J. Gliada	4.00
Audra žemaičiuose		Orfėjaus medis	
VI. Andriukaitis	2.20	A. Nyka-Niliūnas	3.00
Atlaidų pavėsy		Pažemintieji ir nuskriaustieji	
P. Abelkis	4.00	F. M. Dostojevskis	2.50
Aukso ruodo		Po Tėvynės dangum	
M. Vaitkus	1.25	Žodžiai vytės Nemunėlio.	
Būdas Senovės Lietuvių...	4.00	Paveikslai V. Augustino	2.00
Sim. Daukantas		Pragaro pošvaistės	
Būkite sveiki		V. Alantas	3.80
Dr. S. Biežis	2.00	Pirmas rūpestis	
Baltasis vilkas		Jurgis Jankus	2.00
K. Binkis	1.00	Pietų vėjelis	
Balutis		Vytė Nemunėlis	1.00
J. J. Bačiūno leidiny	1.50	Paklydę paukščiai I	
Buriavimas ir jūrininkystė		Jurgis Jankus	2.20
B. Stundžia	2.00	Paklydę paukščiai II	
Cezaris		Jurgis Jankus	2.60
Mirko Jelusi	2.00	Pietų kryžiaus padangėje	
Didžioji kryžkelė		Sudarė Gaučys	4.50
B. Brazdžionis	2.00	Paskutinis Prūsų sukilėlis	
Duktė		M. Springborn	2.00
Alė Rūta	2.40	Petrus Sirvokas	
Daiktai ir nuorūkos		Juozas Švaistas	2.70
Leonardas Žitkevičius	1.00	Po raganos kirviu	
Don Kamilius mažasis pasaulis		Jurgis Jankus	1.50
Guarechi	2.50	Pabučiavimas	
Didžiosios atgailos		J. Grušas	1.50
R. Spahs	3.50	Rytų pasakas	
Doleris iš Pittsburgho		V. Krėvė	3.00
Stepas Zobarskas	0.80	Raudoni batukai	
Eldorado		Jurgis Savickis	1.50
J. Švaistas	1.80	Sudie, pone Čipse	
Gyvačių lizdas		James Hilton	0.75
Francois Mauriac	2.60	Strėlė danguje	
Gimdytoja		Henrikas Radauskas	2.00
Francois Mauriac	1.75	Saulės Takas	
Gabija, literatūros metraštis	6.50	Nelė Mazalaitė	3.50
Gintariniai vartai		Šilkai ir vilkai	
N. Mazalaitė	2.00	Runcė Dandieris	1.00
Gyviųjų ūkis		Senųjų lietuviškų knygų istorija	
George Orwell	1.00	V. Biržiška, kiet. virš.	3.00
Giesmė apie Gediminą		papr. virš.	2.00
B. Sruoga ir V. Petravičius	2.00	Saulutė debesėliuos	
Jaunai inteligentei		L. Žitkevičius	1.50
V. Andriukaitis	1.25	Šventieji akmenys	
Kryžkelės		Faustas Kirša	2.00
A. Vienuolis	3.50	Šventoji Lietuva	
Kaimynai		Jurgis Savickis	3.00
J. Paukštelis	2.50	Teresė Neumanaitė	3.00
Kaip jie mus sušaudė		J. Burkus	3.00
J. Petraitis	1.80	Tipelis	
Kuprelis		Pulgis Andriušis (irišta)	3.00
Ignas Šeinius	2.00	Trumpa diena	
Keliai ir kryžkelės		Alė Rūta	4.00
Putinas	2.50	Tomas Nipernadis	
Kon - Tih, Thor Heyerdahl	3.75	August Gailit	2.50
Kaimiečiai		Tarp pelių ir vyrų	
V. S. Raymond I-II-III-IV		John Steinback	1.25
I ir II dalis	po 3.00	Užgesęs sniegas	
III ir IV dalis	po 3.50	Aloyzas Baronas	2.50
Kudirkos raštai		Ugnies pardavėjas	
Loreta		Balys Rukša	1.00
Stasius Būdavas	1.80	Uždraustas stebuklas	
Kregždutė I		Stasius Būdavas	2.60
A. Rimkūnas	1.50	Vanagaitis	
Kiškučio vardinės		monografija	2.00
Stasys Dziugas	1.50	Valerijono lašai	
Lietuvos pinigai		Dr. S. Aliūnas	1.00
Juozas K. Karys	5.00	Vilnius Lietuvos gyvenime	
Lietuva		Dr. A. Sapoka	1.50
A. Bendorius	2.75	Velykų pasakas	
Laikslai žmonėms		N. Butkienė	1.00
G. Papini	2.00	Vyturėliai Laukuose	
Moters širdis		Vikt. Simaitis	0.75
Guy de Maupassant	2.60	Trylika nelaimių	
Lyrikos kraitis		R. Spalis	1.25
Medžio raiziniai		Vaičių knygelė	
Ign. Končius	5.00	M. Valančius	1.80
Mikuckis	2.50	Varpai skamba	
		Stasius Būdavas	2.50
		Žemaičių krikštas	
		P. Abelkis	2.50
		Žemaitis nepražus	
		Balys Sruoga	3.00

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigus siųskite:
DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio

LIETUVIŠKA KNYGA JAUNIMUI

Pasakos, apysakos, kelionių nuotykių

Brolių Grimų pasakos	\$3.00M
Jūrininko Sindbado nuotykių, pasakos iš "Tūkstantis ir viena naktis"	\$2.00
J. Jankaus: Senas kareivis Matututis, knyga apie žemaitį, kuris daug nuostabių daiktų padarė, tik nepadarė vieno, kurį tikrai padaryti turėjo	\$3.00
Thor Heverdahl: Kon-Tiki, išgarsėjusi kelionių nuotykių knyga	\$3.75
L. Dovydenas: Naktys Karališkuose, apysaka apie dviejų berniukų nuotykius Karališkių lankose	\$2.00
B. Sruoga: Kas bus, kas nebus, bet žemaitis nepražus, istorinė apysaka	\$2.50
V. Krėvė: Rytų pasakos, pasakos iš indų ir arabų gyvenimo ir mitologijos	\$2.50
B. Sruoga: Giesmė apie Gediminą, eiliuotas padavimas apie Gediminą sapną ir Vilniaus įkūrimą	\$2.00

Visas šias knygas gausite knygų leidykloje
TERRA
3333 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

(22)

"Medžio Drožiniai Gimtajam Kraštui Atsiminti"

Igno Končiaus albumas

kalba į savo tautiečius ne žodžiais, bet drožiniais.

223 puslapiai. Daugiau 100 nuotraukų. Kieti viršai.

Kaina \$5.00

Gaunama pas knygų platintojus ir pas leidėją:
L. J. Končius, 76 Westglow St., Boston 22, Mass.

Bendruomenės suvažiavimas Hartforde

Gegužės 5 ir 6 d.d. Hartforde, Conn., įvyko rytinių JAV Lietuvių Bendruomenės apygardų bei apylinkių suvažiavimas įvairioms lietuvių išlaikymo ir Bendruomenės veikimo reikalam aptarti.

Suvažiavimo darbai vyko per keturius posėdžius, kurių pirmasis buvo iškilmingas. Jame, šalia atstovų, gausiai dalyvavo ir svečių. Norint geriau informuoti amerikiečius svečius, šiame posėdyje būta pranešimų ir anglų kalba.

Posėdį pradėjo Hartfordo apylinkės pirmininkas Dr. A. Šerkšnas glaustu įvadu ir suvažiavimo uždaviniams. Programai vadovavo čia gimęs lietuvis adv. Mašiotas, pradžioje labai turiningai ir įdomiai apžvelgęs lietuvių praeitį ir pabrėžęs jos bei lietuvių kalbos didybę; paskui kiekvienam atveju labai daliai pristatęs ir garbės svečius ir Lietuvių Bendruomenės veikėjus.

Tame posėdyje prel. J. Balkūnas skaitė (anglų kalba) turiningą paskaitą lietuvių išlaikymo ir Bendruomenės gyvavimo klausimais. Įdomi ir gerai argumentuota kalba buvo sutikta gausiomis ovacijomis. Kalba labai verta dėmesio angliskai kalbantiems lietuviams.

Connecticut valstybės kontrolierius Mr. Zeller, atstovavęs garbės svečių tarpe Connecticut valstybės valdžios žmones, nuosirdžiai pasidžiaugė lietuvių, pabrėžė net pavydžiškai lietuvių įnašą į Amerikos gyvenimą, reikė vilti, kad greičiau pasibaigtų Lietuvos okupacija ir vergija už geležinės uždangos, o suvažiavimų palinkėjo geriausio pasisekimo.

Congresmanas Mr. Dodd, ši rudenį būsiąs demokratų kandidatu į JAV senatorius iš Connecticut, karštai kalbėjo Lietuvos laisvinimo bylos reikalais, skatino lietuvių ir toliau energingai veikti ir įsamiu prašė visų lietuvių pagalbos įtakoti, kad JAV kongreso taisyklių komitete užkliūvusi buv. Kersteno komisijos rezoliucija, pasmerkianti sovietų okupaciją Lietuvoje ir k. būtų perkelta į Kongreso plenumą ir čia praeitų.

Abu kalbėtojai svečiai yra žinomi kaip geri lietuvių draugai. Lietuvių choras giedojo abu himnus. Prel. Ambotas kalbėjo invocaciją.

Ir vėliau pokalbiai prie bendrų pietų stalų buvo sėkmingas įvadas į darbo posėdžius.

Bendruomenės reikalais pranešimus darbo posėdžiuose padarė apygardų (Bostono, Hartfordo, New Yorko, Newarko ir Philadelphia) atstovai. Labai išsamų ir kruopščiai paruoštą pranešimą padarė B-nės Centro Valdybos pirmininkas p. S. Barzdukas; tas pranešimas — lyg kokia meditacija lietuvių išlaikymo organizavimo reikalais. Tarybos pirmininkas p. J. Šlepetytis supažindino su Bendruomenės Tarybos darbais.

Pavaiduodamas ALTo pirmi-

ninką p. L. Šimutį, nebegalėjusį į suvažiavimą atvykti, ALTo vicepirmininkas p. A. Aleksis išdėstė ALTo aktualiausias reikalus ir pabrėžė iš abiejų pusių nuosirdų norą bendradarbiauti ir tam bendradarbiavimui tarp ALTo ir LB sutartus pagrindus.

Iš šeštadienio į sekmadienį atkeltas VLIKo pirmininko J. Matulionio buvo pranešimas tarptautinės padėties klausimu.

Suvažiavimo šiltai buvo pagerbtas ir Dr. M. J. Colney, neseniai sukakęs 70 metų.

Suvažiavimo pabaigoje atstovai reikė įvairių pagedavimų, telkė pasiūlymų ir buvo priimta nutarimų bendruomeninio veikimo reikalais.

Suvažiavimas, be abejo, prisidės prie Bendruomenės veikimo pastiprinimo bent šiame regione.

Suvažiavimo darbai bus išrašyti ir Bendruomenės padaliniams išsiuntinėti. A. S.

DETROIT

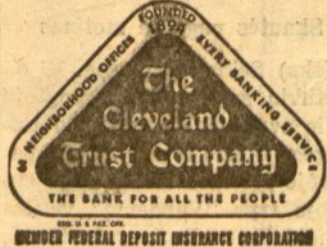
SĄSKRYDŽIO REIKALU

Pranešama, kad Detroito ir jo apylinkėse gyvenančių lietuvių patogumui AL Tautinės S-gos Detroito skyrius "Neringos" knygyne patalpose yra įsteigęs vykstančiųjų ir lietuvių sąskrydį Washington, D. C. registracijos ir informacijos punkta.

Visi norintieji dalyvauti sąskrydyje, ypatingai tie, kurie yra pasiryžę vykti į Washington ekskursijos tvarka, prašomi tuoj ir neatidėliojant užsiregistruoti "Neringos" knygyne, to knygyno darbo valandomis pas p. Vladą Paužą, kuris kiekvienam mialai suteiks sąskrydžio reikalus ir visas pagedaujamias informacijas. Telef. TA 6-7134.

Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!

Savers always welcome

KAS

UŽSISAKĖ

DIRVĄ —

TAS NESIGAILEJO!

Atstovas S. GRABLIAUSKAS
5 Thomas Park
So. Boston, Mass.

Clevelando atstovas
A. JOHANSONAS —
7616 Decker Ave., UT 1-3465

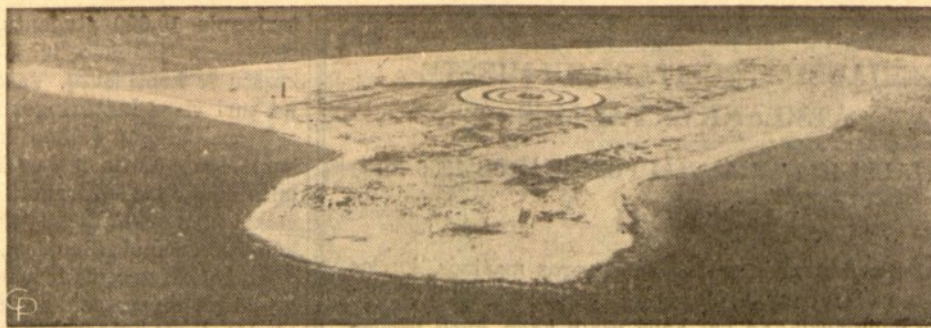
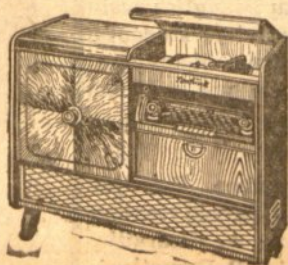
Reikalingi atstovai visuose didesniuose miestuose. Rašyti S. Grabliauskui.

NAUJAUSI 1956 M. MODELIAI

Tonfunk radio patefonai su baru ir visais patobulinimais. Gerai girdima Europa. Turi visas bangas. Ypatingai gerai ima Vokietijos stotis. Papigintos kainos ir lengvas išmokėjimas.

Galima gauti mažų Tonfunk aparatų už \$88.95, kurie gerai ima Europos stotis.

Yra ir specialių laikrodžių su garsia kalbais.

Atominų bombų bandymai dėl blogų oro sąlygų vis atidėliojami. Jie vykdomi Namu saloje, nuotraukoje pažymėtoje vietoje.

Dar reikia \$6000

Jau treči metai kai Vasario 16 Gimnazija išikūrusi specialiai jai pirtuose namuose. Tačiau tai namų pirkimo ir įrengimo skolos dar nebaigtos mokėti. Pagal šių metų balandžio 1 d. duomenis minėtam reikalui trūksta \$6.000.00. Tai labai maža suma šio krašto lietuvių visuomenė, bet labai sunki ir varginanti našta Vopietijos lietuvių bendruomenė ir gimnazijai. Juo ilgiau tos skolos užtruks, juo didesnius nuosimčius teks už jas mokėti.

Pagal JAV LB Laikinojo Organizacinio Komiteto susitarimą su BALFu ir PLB Vokietijos Krašto Valdyba nuo praėjusių metų balandžio 1 d. mums kaip Vasario 16 Gimnazijos Namų Vajaus Komisijai, tenka rūpintis surinkti lėšų, reikalingų Vasario 16 namų išpirkimui ir įrengimui. Nuo pirmos vajaus dienos komisija krepšė į visuomenę su plačiu atsisaukimu, o JAV LB Apygardų ir Apylinkių Valdybomis išsiuntinėjo specialius raštus ir 950 aukų lapų, prašydama atstovauti komisiją vietoje ir organizuoti vaju, renkant aukas prisiųstais komisijos aukų lapais, organizuojant vietas vajaus komitetus, rengiant pramogą vajaus nauda, įtraukiant į jį kitas organizacijas ir pakviečiant kiek galima daugiau aukų rinkėjų. Šalia to buvo kreiptasi į ateitininkų ir skautų vadovus, prašant jas įsijungti į vaju su visais savo nariais ir jų organizaciniais vienetais, o Amerikos Lietuvių Taryba, BALFas, ALRK Susivienijimas, SLA ir kitos stambesnės organizacijos prašomos remti vaju.

Visos minėtos organizacijos karštai pritarė vajui ir žadėjo savo visokeriopą paramą. LB Valdyba kelis kartus savo aplinkraščiais priminė vajaus reikalą apygardomis ir apylinkėmis, ragino visuomenę į jį įsijungti. Tačiau nuo vajaus pradžios ligi šių metų balandžio 1 d., t. y., per vienerius vajaus metus iš JAV tegauta Vasario 16 Gimnazijos namams išpirkti ir įrengti \$8.384.00. Iš šios sumos \$2.484 prisiųsta per vajaus komisiją, o kitos sumos buvo nukreiptos per BALFą arba tiesiog į Vokietiją pasiųstos. Taigi, nesudaryta nė pusės tos sumos, kuri buvo reikalinga vajaus pradžioje. Jei vajaus pradžioje numatyta būtinai surinkti \$20.000.00 suma šiandien yra sumažėjusi iki \$6.000, tai dėka ir kitų kraštų lietuviams, kurie į Vasario 16 Gim-

nazijos namų išpirkimo ir įrengimo reikalą uoliau ir duosniau įsijungė, negu Amerikos lietuvių, jei lyginsime savo skaičių ir gyvenimo sąlygas su kitų kraštų lietuvių skaičiumi ir jų gyvenimo lygiu.

Komisija laukia ir pakartotinai prašo, kad visos lietuvių organizacijos įsijungtų į vykdomą vaju savo turimomis lėšomis, aukų rinkimu narių ir visuomenės tarpe specialių parengimų vajaus nauda organizavimu. Juo daugiau turėsime talkininkų, juo greičiau užbaigsime vaju. Atskiri asmenys taip pat daug gali padėti, rinkdami aukas savo giminių, draugų ir pažįstamų tarpe. Visos aukos bus paskelbtos, nurodant ne tik aukotojus, bet taip pat ir jų organizacijas. Teneleka nė vieno lietuvių, kuris nebūtų prisidėjęs prie Vasario 16 Gimnazijos namų išpirkimo ir įrengimo skolų apmokėjimo.

Iš ligšiolinių aukotojų pažymėtini šie asmenys: Paprastas lietuvis iš So. Bostono \$100.00, Vl. Jakimavičius iš Brocktono, Mass. — \$100.00, Dr. Zubrickas iš Kanane, Ill. — \$20.00, Dr. K. Bobelis iš Chicago, Ill. — \$15.00. Stambiausias aukas iš savo kasy skyrė šios organizacijos: BALF 17 Skyrius So. Bostone, Mass. — \$1000.00, šio skyriaus vardu bus pavadintas vienas gimnazijos kambarys, SLA Centro Komitetas — \$100.00, LB Bostono apylinkė — \$75.00, So. Bostono Lietuvių Piliųjų Draugija — \$50.00; LB Clevelando apylinkė — \$50.00.

Dar daugelis organizacijų ir tūkstančiai asmenų neatsiliepė į paskelbtą vaju ir jo neparėmė. Iš LB 70 apylinkių tik 16 apylinkių atsiliepė su aukomis į komisijos prašymą. Iš likusių nėra nei atsakymų, nei aukų, nei atsiskaitymo iš pasiųstų aukų lapų. O kur dar kitos organizacijos, ateitininkų kuopos, skautų vienetai, kurių dalis labai gražiai pasireiškė, bet daugumos dar laukia ma įnašų į vaju. Jei iš dar negražintų apie 800 aukų lapų su kiekvienu jų būtų prisiųsta bent \$7-8.00, tai vaju jau būtų baigtas. O juk tai visiškai galima, tik reikia ištraukti tuos lapus iš stalčių ir paskleisti tarp žmonių, kurių jautrumas lietuvių bei Vasario 16 Gimnazijai yra neabejotinas.

Mažoji Šveicarijos lietuvių kolonija parodė gražų pavyzdį, surinkdama Vasario 16 Gimnazijos namams išpirkti bei įrengti virš \$30.000.00. Ji tebestovi šioje srityje pirmoje vietoje. Amerikos lietuviams tenka tik antroji vieta. O mūsų skaičius ir finansinis pajėgumas yra šimtus tūkstančių kartų didesnis už šveicarijos lietuvių. Jie mus parėmė savo organizuotumu bei uolumu. Pasekime juos ir galimai greičiau sudarykime reikalingą sumą gimnazijos namų pirkimo ir įrengimo skoloms apmokėti.

Aukus galima siųsti per Komisiją, BALFą ar tiesiog į Vokietiją, tik reikia įsamiu nurodyti, kad aukos skiriamos Vasario 16 Gimnazijos namų pirkimo ir įrengimo skoloms apmokėti. Komisijos pirmininko adresas: P. Viščinis, 31 Bunker Ave., Brockton, Mass.; išdininko: Pr. Pauliukonis, 9 Aetna St., Worcester 4, Mass.; LB Vokietijos Krašto Valdybos adresas: Litauisches Zentralkomitee, (17a)

Weinheim — Postfach 233, Germany.

Pirmininkas P. Viščinis, sekretorius Dr. B. Kalvaitis, išdininkas Pr. Pauliukonis Vasario 16 Gimnazijos Namų Vajaus Komisija

PENKIOLIKA LIETUVOS KANČIOS METŲ

Greitai sukaks 15 metų, kai Rusijos diktatoriai, pagrobę Lietuvą, pradėjo masėmis vežti jos žmones, — vyrus, moteris ir vaikus, — į Sovietų Sąjungos gilumą. Per kelias dienas birželio mėnesį gyvuliniais vagonais buvo išvežta į Sibirą, Turkestaną ir į kitus tolimuosius Sovietų Sąjungos kraštus apie 40,000 žmonių.

Lietuvių kančios tuo nepasibaigė, nes antrą kartą atėję į Lietuvą karo pabaigoje bolševikai, ėmė vykdyti masines žmonių deportacijas dar didesniu mastu. Jie stengėsi sunaikinti lietuvių tautą. Sovietų žvalgybininkai gaudė neištikimus žmones ir specialius istrebitelių būriai žudė Lietuvos jaunimą, kuris su ginklu rankoje priešinosi okupantams. Žmonių privatus turtas ir namai buvo konfiskuoti. Žemės ūkis sukolchozintas.

Laisvajame pasaulyje gyvenę lietuviai kasmet rengia tų Lietuvos nelaimių minėjimus, protestuodami prieš neteisėtą mūsų tėvynės pagrobimą ir prieš žiauriai bolševikų genocido — tautos žudymo — politiką.

Taigi ir dabar, besitartinant

birželio mėnesiui, mes turėsime pareikšti pasauliui, kad Lietuva tebėra pavergta ir bolševikinio okupanto teriojama. Ruoškimės tuos birželio įvykius paminėti viešais susirinkimais, paskaitomis ir kitais tinkamais būdais. Minėjimų proga nusistatysime testį kovą už Lietuvos išlaisvinimą ir paremkime šį reikalą gausiomis aukomis.

Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas

DAILININKAS POVILAS PUZINAS LAIMĖJO PREMIJĄ

Dailininkas-tapytojas Povilas Puzinas, šiuo metu gyvenąs New Yorke, laimėjo Winsor Newton Award už savo alejinį paveikslą "Būriniai Laivai", išstatytą Long Island Art League 26-jame metinėje meno parodoje, kuri vyksta gegužės mėn. 6-19 dienomis Douglaston, N. Y.

Šią vertingą žymiosios Anglijos dailės parodą, kuri vyksta gegužės mėn. 6-19 dienomis Douglaston, N. Y.

žinui parodą atidarant ir dalyvaujant skaitlingam lankytojų būriui sekmadienį, gegužės 6 dieną.

Povilas Puzinas neseniai persikėlė į New Yorką iš Kalifornijos, kur jis taip pat yra dalyvavęs kelyje parodoje Los Angeles mieste.

1950 metais jo paveikslas "Pabėgėlė" laimėjo pirmąją premiją All-City Art Show ir lankytojų balsavimu buvo pripažintas geriausiu tų metų paveikslu. Už tų metų savo meninę kūrybą Povilas Puzinas gavo dar Los Angeles miesto majoro metinį meno medalį.

1951 metais International Madonna Art Festival jis gavo aukščiausią premiją už savo "Dvidešimtojo Šimtmečio Madoną". Tais pat metais International Flower Show Art Exhibit parodoje jo paveikslas "Gėlės" laimėjo specialią dovaną.

Specialiausias American Traditional Art Show parodoje jo paveikslas "Ištrėmtieji" susilaukė pirmos premijos.

Ši Winsor Newton premija yra pirmoji Povilo Puzino laimėta rytinėse valstybėse.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA —

DIDŽIAUSIAS LITUANISTIKOS ŽINYNAS, LIETUVIŲ KULTūros PAMINKLAS.

Iš suprojektuotų 20-21 tomo septyni jau išspausdinti, kiti rengiami. Redaktoriai visą LE ruošimo darbą pagal atskiras raides pasiskyrė iki galo.

Laikas įsigyti, nes nuo VIII tomo LE bus spausdinama tik prenumeratoriams.

Lengvos sąlygos: įmokėjusiems bent už vieną tomą, visi išėjusieji tomą siunčiami iš karto. Likusios sumos mokėjimas išdėstomas užsisakiusiam priimtino dalimis. Vieno tomo kaina J.A.V. \$7.75, visur kitur \$8.00.

Užsakymai siųstini šiuo adresu: J. Kapočius, Lietuvių Enciklopedija, 265 C Street, South Boston 27, Mass.

PASKUBĖKITE — ATSARGOS RIBOTOS!

AR RŪPINATĖS SAVO VAIKAIS?

Jei taip, tai nedelsiant užsakykite savo vaikams jų laikraštį

TĖVIŠKĖLE

Metams tik 3 doleriai.

Rašykite šiuo adresu:

Tėviškėlė,
2313 West 91 St.,
Chicago 20, Ill.

Ugnim verdamas STROH'S...

vieta taupanciose dezese

Jums patiks

Stroh's
yra šviesesnis!

Dabar už vietines kainas

SKONIS
su kitu alumi
nelyginamas

Ugnim
verdamas
prie 2000°

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPIUS

VIENA ŽMOGAUS SVAJONĖ DABAR PAVERSTA MUZIEJUM

Grėta kitų įdomybių Miami miesto ribose yra pastatyti dideli, europiško senoviškos tvirtovės ir gyvenamųjų rūmų pavidalo pastatai, šimtų akrų ploto parke, kurio dalys paverstos tropiškais džiunglėmis. Parkas yra pietrytiniame Miami miesto kampe, rūmai pastatyti prie pat Biscayne įlankos, kuri čia pat jungiasi su Atlantu rytuose.

Tai buvę gyvenami rūmai vieno ankstyvesnių Amerikos milijonierių, nevedusio vyro John Deering, praturtėjusio Chicagoje International Harvester firmos ūkio mašinų išdirbimu.

Jis sumanė duoti Amerikai ką tai naujo, pasistatydama sau rūmus iš karto senus. Pav., kai dėjo rūmams stogą, Kuboje supirko senų namų raudonų čerpių stogus, sumokėdamas jiems gerus pinigus užsidėti naujus stogus. Ir tomis radonomis čerpiėmis padengė savo rūmų stogus.

Statybai sudėjo daug milijonų dolerių, įrengdamas rūmus ir aplinkinius gėlynus kelių miesto bloko ploto, iškeltus aukštai ir nuleistus žemai, įvairiomis terasomis, su įvairiais fontanais, papuošalais, parvežtais iš visų pasaulio kraštų. Niekas nei parke nei rūmuose nėra Amerikoje dar, išskyrus pačias akmenines sienas ir kai kurias medines dalis.

Rūmų išvaizda painia jam patikusių senoviškų rūmų Ispanijoje. Gi visos durys, sienų, lubų ir kitoki papuošalai, kandelabrai, muzikos instrumentai, paveikslai, kilimai, baldai — tas kas tuose rūmuose sukurta, yra parvežta iš Italijos, Prancūzijos ir kitų kraštų.

Keli daiktai yra parvežti iš Italijos, atkasti iš po Pompėjos miesto griuvėsių, kurį Vezuvijus sunaikino 79 metais.

Tas visas didelis dvaras pavadintas ispanišku vardu Vizcaya. Tuo vardu vadinamos vienos Ispanijos provincijos. Tuo vardu vadinosi ir ispaniški laivai, atplaukę į Ameriką anais laikais, kai ispanai Floridą pavadino gėlių žeme ir ją valdė. Biscayne įlanka taip pat kilusi iš Vizcaya, tik suamerikoninta.

Keturis aukštų didingi rūmai perpildyti Deeringo supirktais Europoje meno dalykais iš 1450 iki 1800 metų laikotarpio. Kiek tie dalykai jam kaštavo niekas nepatyrė.

Gimęs Maine valstybėje 1859 metais, John Deering, gyvenęs Chicagoje jau milijonierium, mėgęs meną ir Europą, daug laiko praleido keliaudamas Europoje ir gyvendamas Paryžiuje. Bet neužmiršo ir Amerikos, nes įvairiems labdaros reikalingam yra paaukojęs taip pat milijonus dolerių. Rengdamasis senatvėje pastoviai apsigyventi šiltame klimata, tyrinėjo pietinę Prancūziją, Egiptą, pietinę Italiją, bet pagaliau pasirinko Dade apskritį, prie Miami, ir po penkių metų statybos, į savo naujus Vizcaya rūmus įsikraustė per Kalėdas 1916 metais.

Nepagyvenęs nei penkerių metų mirė, palikęs Vizcaya savo brolvaikiams, kurie prieš kelis metus tuos rūmus pavėdė Dade apskrities valdybai, padarydami visa tai viešu muziejum.

Maždaug tuo laikotarpiu, kai John Deering supirkinėjo Europoje senus meno kūrinius, tą patį darė eilė kitų Amerikos milijonierių, ir nuo to Europoje kai kuriose šalyse įvestas draudimas parduoti ir leisti išvežti senoviškas brangenybes, kurių pačių gerųjų būdų Europoje nelikę, nes doleris turėjo daug galios viską išvilioti.

Vizcaya parke, tarp kitų tropiškų medžių, mums parodė vieną, apie ką pirmą kartą paty-

rėm: tai medis į kurį beždžionės negali iplinti. Medis nuo pat žemės apaugęs tankiais plonais aštriais spygliais, ne kaip rožės krūmo, bet kaip ežio pašiaustos adatos. Prie tokio medžio niekas net nenori prisiglausti. Šiaip jo žievė šviesiai žalsva, lygi, ne rumbėta ir nesuaižėjus, kaip kietmedžių ar pušų.

Amžinoje sargyboje

Į pietus ir vakarus nuo Miami miesto visas pietinis Floridos kraštas, apimamas apie 5,000 kvadratinį mylių plotą, yra pusiau vandeniu užsemta žemuma, kurios visu pakraščiu aplinkui eina amžina sargyba sekant ir gaudant pasikėsinimus per tą baisią tuštumą įsmugeliuoti užsieniečius, norinčius patekti Amerikon. Nors sakoma, niekas paprastu būdu, davežtas į tą palmetų, kupstų, vandens ir krokodilų sritį neišliktų gyvas, tačiau federalė pakraščio sargyba veikia dieną ir naktį. Sargybiniai važinėja keistais vandeniniais laivais, varomais motorų kaip lėktuvai, su sparnais, nes vandenyje pilname žolii, varikliai negali veikti, gi oru stumiamais sparnais laivai lengvai plaukia gilesniais vandenimis ir žolė priaugusiuose vandenuose tarp kupstų ir didesnių sausų plotų.

Įsmugeliavimas svetimtaučių, ypač kiniečių iš Meksikos, vežamų laivais Meksikos įlankos plašiais vandenimis, įsmugelininkų veikiančių Kuboje, kai kada labai išsivysto, kol pasiseka išardyti. Vienas Kuboje gyvenęs įsmugelininkas rusas ateivis, pabėgėlis iš Rusijos kariuomenės, veikė nuo 1930 metų. Dabar jis, pagautas prieš trejus metus, sėdi Amerikos kalėjime nuteistas 15-ka metų.

Kažin ar jo patarnavimu būdė pasinaudoti ir lietuviai, kurie po 1924 metų įvedimo kvotų Amerikon įvažiuoti, iš Lietuvos buvo viliojami į Kubą ir kitur Pietų Amerikon, tikrinant, kad ten vis ta pati Amerika; pabuvus Kuboje metus laiko, galėsią įvažiuoti Amerikon. Buvo nuo tų laikų Kuboje apsigyvenę keli lietuviai, kurie ir Dirvą praneimavo. Jei kokiam ir paviko įsmugelio keliu per Floridą įvažiuoti, toks niekam nepasigirs. Kurie sugauti, arba įsmugelininkų laivui bandant pabėgti nuo pakraščio sargybos, laivą sušaudžius ir paskandinus prigėrė, apie tuos niekam nepavyko patirti.

Iš Kubos pietuose į Floridą tik apie 100 mylių, ir iš ten veikia ne tik žmonių bet ir narkotikų įsmugeliavimas.

Kadangi kiniečiai veržiasi Amerikon kaip amaras, apie juos plačiai žinoma. Seniau per Meksikos sieną slaptai pervesiti kainavo \$25 iki \$50, dabar kainą jau pakilusi iki \$200.

Kiniečių įsmugeliavimas per Meksikos įlanką laivais iki Floridos kaštuoja nuo \$1,000 iki \$1,500. Ir yra tokių, kurie moka tas sumas. Įsmugelininkams kartais būna naudingiau, surinkus

GERIAUSIAM SUSITARIMUI MIESTE ATSIŁANKYK PAS MUS.

NAUJAUSI IR LABIAUSIAI POPULIARŪS 1956 M.

BUICK

Tai tikrai gražios, patogios ir geros mašinos, kurios pateisina padarytas išlaidas. Ir pirke 1956 m. mašiną, Jūs turėsite daugiausia, ką bet kada esate gavę. Jūsų pasisekimas yra BUICK. Tai General Motors mašina.

ECONOMY BUICK CO.

12550 Euclid Avenue GA 1-7600

Jums patarnauja 48 metus.

APLANKYK MUS PASIRINKTI IR GERŲ NAUDOTŲ MAŠINŲ.

tas sumas pinigų, sužinoti, jog laivas buvo pakraščio sargybos jūrose nuskandintas, nes jei gyvus sugauna, lengviau patirti kas įsmugeliavimo biznį varo.

Tas rusas įsmugelininkas pakliuvo kai pats kartą su pora savo padėjėjų atskrido privatiu lėktuvu į Fort Lauderdale, Fla., šiaurėje nuo Miami. Apie jo kelionę kas tai slaptai painformavo pakraščio sargybą. Ir

jis buvo sutiktas lėktuvų aikštėje.

Floridos daržovių ūkiuose dirba tūkstančiai iš Meksikos ir salų įleisti sezoninių darbininkų. Tarp jų kartais bando pasislėpti slapta atvykę kitataučiai. Tie darbininkai kas savaitę sargybos tikrinami, nes legaliai įleisti kiekvienas turi aiškius dokumentus.

FLORIDA-PANAMERIKOS ŠVYTURYS EDVARDAS KARNĖNAS

Asmenys, kurie prieš keturiasdešimt metų atkreipė ypatingą dėmesį į Floridą kaip į rojišką pusiasalį ir nepaprastu ryžtumu Biscayne įlankos lūne padėjo pagrindus dabartiniam Miami Beach miestui, atliko mližinišką darbą visai Amerikai. Miami Beach įkūrimas kiek panašus į Petrapičio įkūrimą Suomijos įlankos pelkėse prieš 300 metų, tik tuo skirtumu, kad Petrapičio pamatai pareikalavo tūkstančių žmonių kaulų, kai Miami Beach įkūrimas naudojosi moderniosios technikos priemonėmis.

Florida, kaip puikiausia didžiulė vasarviete ištisais metais (vasarą ir žiemą), susidomėjo New Yorko turtuoliai. Padėjo ir ta aplinkybė, kad pasakingoji Kalifornija toli, o kelionės į Europos vasarvietes prie Viduržemio jūros prieš 40 metų buvo dar ne tokios greitos ir patogios kaip dabar.

Nesvarbu kokie JAV gyvenytojai daugiausia naudojami Miami Beach, šiandien svarbu tai, kad Floridos malonumai prieinami milijonams vidutinių amerikiečių ir kad Florida yra ne vien JAV balkonas į Karibų jūros erdvę, bet jau tampa kultūrinis, ekonominis ir politinis švyturys Panamerikai, visam Vakarų pusluliui.

Florida yra sparčiausiai kylanti valstybė į rytus nuo Mississippi. Šiais metais numatoma virš penkių milijonų vasarotojų iš kitų kraštų. Jie paliks čia virš dviejų bilionų dolerių. 60% vasarotojų atvyksta žiemos sezonu, 40% — vasaros sezonu metu. Daugiausia spiečiamasi Palm Beach — Miami Atlanto pakrantėje, t. y. Pietinėj Floridoj, nes

tik čia per ištisus metus yra vasariškas oras, tropiškas klimatas, su tikrai tropiška augmenija ir gyvūnija.

Miami ir Miami Beach miestų erdvėje žiemos metu yra virš vieno milijono gyventojų. Tie miestai auga kaip ant mielių. Greitai ta, apie 60 mylių Atlanto pakrantė nuo Miami Beach iki Palm Beach, taps vientisa vasarviete. Gi naujų namų statyba vyksta ir gilyn į vakarus. Sparti naujų vietovių statyba vyksta ir į pietus nuo Miami, kur vietomis, atrodo, yra peržema ir yra pavojus potvinių atvejais, jei kada uraganai nusiausytų Floridą, kaip kad buvo prieš kelis metus.

Ilgų metų patirtis parodė, kad riboto biudžeto vasarotojai daugiau naudos teikia Floridai, todėl čia visos valstybinės ūkis tvarkomas tikslu kodaugiausia patogumų suteikti vidutiniam vasarotojui, nors ir turtuoliai (milijonieriai) turi savo vietą ir vertę. Namų statyba yra štan-dartinė, moderniška, patogiai pasirinkimą skonio ir kainų požiūriais. Bet namų kainos yra žymiai pigesnės, negu šiaurinėse valstybėse. Galimos tornados ir uraganai verčia laikytis stiprios namų konstrukcijos, nors daugiausia be rūšių.

Floridos valdžia deda pastangas išugdyti galimą pramonę, kuri čia turi pigesnę darbo jėgą ir pareikalavimą tikslu patraukti daugiau gyventojų čia įsikurti. Ir tas jau sekasi. Leidžiama steigti didesnes įmones, kurios mažai beteršia tyrą Floridos orą.

Florida yra moderniška valstybė. Be daugybės įvairių mokslo institutų, Miami universitetas

turi apie 10,000 studentų, kur studijuoja jaunimo ir iš kitų kraštų ir kontinentų. Vasarotojai turi visas kultūringos šalies sąlygas. Pinigų lošimo klubai, kaip Monte Carlo ir Los Vegas miestuose, yra uždrausti. Tik veikia trys arklių lenktynių pūkūs hipodromai (Tropical, Hialeach ir Gulfstream) ir kelios šunų lenktynių vietos, kur suplaukia tūkstančiai žmonių ir "gembleriai" surenka milijonus dolerių, eiliniams dalyviams dažnai "kel-nias numaunant"....

Pagerinus autostradas, Florida dar labiau kils ir taps dar prieinamesnė ir patogesnė vidutiniam vasarotojui. Iš naujo 51,5 bilionų dolerių fondo Floridai numatoma apie 500.000 dolerių 1.100 mylių keliams sumoderninti ir naujiems praversti. Netolimoj ateity Floridoj neliks dykumų ir liūnų.

Didelę tarptautinę ir tarptinentinę kultūrinę, ekonominę ir politinę reikšmę Floridai žada numatoma North Miami pastatyti Interama. Tai kruopščiai išstudijuota ir rūpestingai užplauota konstrukcija, tai technikos stebuklas — unikumas. Pradžiai numatyta 70.000.000 dolerių. Interama — nuostabus ir harmoningas paviljonų miestas tarp Biscayne įlankos ir Biscayne Blvd. Jame dalyvaus abiejų Amerikų valstybės, taip pat ir iš kitų kontinentų. Interamos planas jau paskelbtas spaudoje su apibūrinimais. Statyba prasidės šį rudenį ir baigsis 1958 m. Kartu paskelbtas planas baigti praversti Panamerikos autostradą nuo Texas per Meksiką, Centrinę Ameriką iki Argentinos ir į kitas Pietų Amerikos valstybes.

Štai dėl ko Florida, ligšiol esanti JAV balkonu į Karibų jūrą, greit taps švyturiu visai Vakarų hemisferai, didelis veiksnys prieš imperialistinę komunizmą, kaip Miami dienraščiui teigia.

JAUNIMO PETICIJA SKINASI KELIĄ

"Dainavos" Ansamblio nariai Chicagoje organizuotai pasirašė Lietuvos Jaunimo Peticiją. Kviečiame kitas organizacijas pasekti "Dainavos" Ansamblio pavyzdžiu.

Lietuvių Jaunimo Peticijos parašų rinkimo akcijon papildomai įsijungę šių vietovių lietuviai: **Hollywood, Florida** — parašus renka V. Skupeika, **Dorchester, Mass.** — J. Rasy, **Hartford, Conn.** — J. Sekys, **South Bend, Ind.** ir **San Diego, Calif.**

Ohio Universitete esančiame Athens, Ohio studijuoją lietuviai studentai renka parašus **Jaunimo Peticijai**. Parašų rinkimu rūpinasi V. Valaitis, Studentų Sąjungos JAV Centro Valdybos išdininkas.

Skautų Vyčių Sąskrydyje Chicagoje buvo renkami parašai Lietuvos Jaunimo Peticijai.

Lietuvių filatelistų susirinkime parašus Lietuvos Jaunimo Peticijai surinko studentas J. Liubinskas, o vaidinimo "Kepėjo Sūnus" pastatyme Chicagoje — P. Bagdonas ir R. Mieželis.

Chicago studentai K. Dirkis ir R. Vėžys rinko parašus Lietuvos Jaunimo Peticijai Gailėstingų Seserų Baliuje, Chicago BALFo Apygardos, Suvalkiečių Draugijos ir Marquette Parko Namų Savininkų Draugijos susirinkimuose. Šių dviejų studentų pastangos visiems lietuviams svarbiame reikale yra sektinai pavyzdys kitiems studentams.

Lietuvių Jaunimo Peticijos Hartfordo, Conn. parašų rinkimo komitetą sudaro: A. Giedraitis, G. Krasauskaitė ir B. Bernotienė.

Atėję pavasario ir vasaros dienos ir daugelį mūsų jaunimo išves į plačiuosius ežerus ir jūras mažesniais ir didesniais sportiniais laivais. Visiems linkime geriausio vėjo!

Clevelande APYLINKĖSE

Padėkime Clevelando dainininkams ir choristams nuvykti į Dainų Šventę!

Tam tikslui LTB Clevelando apylinkė, talkininkaujama Čiurlionio Ansamblio, ruošia vakarą, kuris įvyks birželio mėn. 2 d. (šeštadienį) 7:30 v. v. East Side Turners salėje (E. 55 gatvės ir Harlem kampas prie Richmond Bros. Co. dirbtuvių).

Vakaro metu griež geras šokių muzikos orkestras, bus trumpa, įdomi programa, veiks bufetai ir laimėjimai. Kiekvienas atsilankęs ir įsigijęs bilietą turės galimybių laimėti televizijos aparatą ir daugiau įvairių vertingų dalykų.

Rengimo Komitetas kviečia visą Clevelando ir tolimesnių apylinkių lietuvišką visuomenę bei svečius kuo skaitlingiausiai šiam vakarėliui dalyvauti.

Puikioje ir gerai vėsinaamoje salėje bus visiems malonu praleisti gražų šeštadienio vakarą. Prie pat salės yra mašinoms statyti aikštė. Vakaro pelnas skiriamas kelionės išlaidoms apmokėti vykstant dainininkams į Chicagoje ruošiamą Dainų Šventę.

Skautės pagerbė motinas

(sks) Sekmadienį, geg. 13 d.; Lietuvių salės naujai įrengtoje rūsi svetainėje Clevelando Neringos skautių tuntas kukliai paminėjo Motinos dieną. Šioje suiegoje trys "Vandenių" valties kandidatės — D. Jurgutavičiūtė, G. Gulbinaitė ir D. Benokraitytė davė jūrų skautės įžodį. Sueigon atsilankiusios skautių mamytės ir įžodį davusios "vandenės" buvo apdovanotos rugiagėlėmis. Motinos Dienai skirtą pašnekęs skaitė sktn. J. Gulbinienė. Ypač miela, kad savo mintims paryškinti prelegentė atpasakojo vaizdelį iš vyr. sktn. R. Spalio knygos "Ant Ribos".

Sueiga baigta dainomis ir skautūkių nuosirdžiomis improvizacijomis.

Padėka

Sveikinusiems mane gimtadienio ir 46 met. lietuviškos veiklos Amerikoje proga reiškiau nuosirdžią padėką.

Ypatingai Dirvos redaktoriui B. Gaidžiūniui už sveikinimus ir linkėjimus išreikštus Dirvoje; lietuviškos radijo valandėlės vedėjui J. Stempužiui, sveikinusiems mane per radiją; pasveikinusiems mane asmeniškai ir įteikusiems dovanėles man ir mano žmonai. Ačiū J. Smetonai, J. Virbaliui, F. Eidimtui, V. Braziliui, K. Morkūniui, M. Ratkui, prisijutusiems man sveikinimus ir linkėjimus per F. Eidimtą; S. Barzdukiui (ir už šiltus žodžius išreikštus Dirvoje); inž. dr. Nasvyčiui ir K. Zukui.

Dar kartą ačiū visiems, kad mane dar daugiau sustiprinote dvasioje kovoti dėl mūsų tėvynės Lietuvos laisvės.

F. Saukevičius

Vienos šeimos namas

East 86 St., į šiaurę nuo Superior, 8 kambarių vienos šeimos. 2 kambariai 3 aukšte. Garazas. Paruoštas įsikraustyti. Kaina \$10.500. Šaukti: GL 1-9763.

PAIEŠKOMAS

Petras Šutinsys, sūn. Jono, gim. 1912 m.

Yra jam labai svarbių žinių iš Lietuvos. Ieškomasis arba žinantieji apie jį prašom kreiptis šiuo adresu:

M. židžiūnienė, 49 Barclay St., Worcester 4, Mass.

Paieškomas Kazimieras Deltuva iš Marijampolės, atsiliepę duktė iš Lietuvos. Rašyti J. Maurukas, Ph. D., Elyria Memorial Hospital, Elyria, Ohio, U. S. A.

DIRVA

LAUKIA

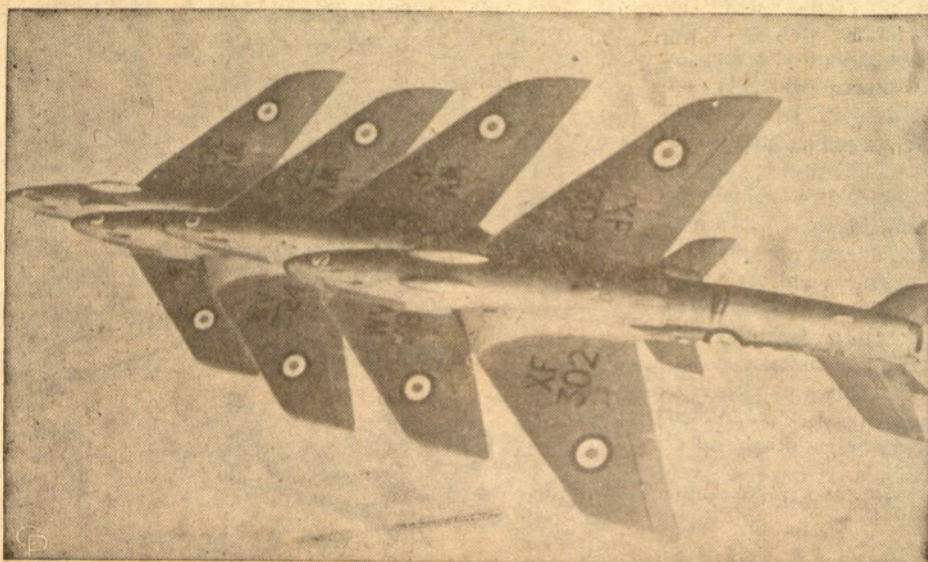
JOSŲ TALKOS!

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams bilietus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

Keturi spausminiai lėktuvai, kombinuotų pratimų metu, susilieję lyg į vieną aštuoniasparnį lėktuvą.

Clevelande ir APYLINKĖSE

Norinčiųjų vyksti į Washingtono sąskrydį registracijos reikalu

Tikslu suteikti Washingtono sąskrydžio rengėjams tikslesnių duomenų, skelbiama Clevelando lietuvių, norinčių dalyvauti sąskrydyje, registracija. Registracijos glaima Dirvos redakcijoje arba vakarais telefonu EN 1-7185.

Registruotis prašomi ir tie, kurie numato važiuoti savo mašinomis bei numato patys Washingtono pasirūpinti nakvyne.

Norintiems vyksti traukiniu, pranešama, kad bilieto (ten ir atgal) kaina yra \$22.35, jei vyksta ne mažiau kaip 3 asmenys. Jei gi susidarys norinčiųjų vyksti traukiniu daugiau nei 20 asmenų, bus galima gauti ir didesnė nuolaida.

Dėl galimybių vyksti autobusais kartu su Čiurlionio Ansambliu reikia kiek palaukti, kol paaiškės vykstančių ansamblių sąstatas. (Ansamblių ir kitų programos dalyvių, aišku, ši registracija neličia).

Besiruošiantieji vyksti į sąskrydį prašomi sekti Dirvoje tikslėsių informacijų sekančiuose Dirvos numeruose.

ALTS Clevelando skyriaus Valdyba

Sąskrydžiui auکوjo

Clevelandiečiai P. Aleksandra-vičius sąskrydžiui, per Dirvą, paaukoko \$10, o M. Nastopka \$5.

L. Bendruomenės žinios

Gegužės mėn. 12 d. įvykusiam valdybos posėdyje ekonominių reikalų vadovo Vl. Palubinsko atsistatydinimas buvo priimtas ir į jo vietą nutarta kviešti pirmąjį kandidatą Feliksą Eidimą.

Apylinkės suruoštas JAV L. B. Tarybos nariams pagerbti pobūvis Alg. Nasvyio bute davė \$11.00 pelno.

Subatvakaris skautams

(sks) Gegužės 12 d. skautų tėvų k-tas Clevelando skautams ir skautėms YMCA sporto salėje (Addison Rd.) buvo surengęs smagų linksmavakari. Prieš jį vytautėnai turėjo savo dr. vės sueigą.

Audros nuostoliai

Praėjusį šeštadienį Clevelande siautusi audra apgrovė apie 1000 namų, išvertė apie 3000 medžių, užmušė 6 žmones ir apie 100 žmonių sužeidė. Daugelio namų rūšiai buvo pribėgę vandens. Nukentėjusiųjų tarpe yra ir lietuvių.

Bendri audros nuostoliai siekia iki 12 mil. dolerių.

Dr. Degesio paskaita

Dr. D. Degesys praėjusį sekmadienį, gausiai susirinkus klausytojams, skaitė paskaitą apie vėžio ligą. Savo paskaitoje klausytojams perdavė pagrindines žinias apie vėžį ir kaip nuo tos baisios ligos apsisaugoti. Paskaitos išryškinimui buvo pademonstruotos ir specialios filmos.

Paskaitą rengė Bendruomenės apylinkė. Paskaitininkui padėjo pirm. J. Virbalis.

Remkime Jaunimo Petijios

akciją, kuri netrukus baigsis Clevelande. Dar daugelis lietuvių neparėmė savo parašu šios petijios, su kuria bus kreipiamasi į JAV prezidentą ir prašoma padėti gražinti tremtinius lietuvius iš Sibiro bei atstatyti Lietuvos nepriklausomybę.

Parašai renkami įvairiomis progomis, "Dirvoje", Spaudos Kioske, prie bažnyčių ir per pavienius rinkėjus.

Išsisteigė birutininkų skyrius

Balandžio mėn. 22 d. Dirvos patalpose įvyko K. Š. M. Kun. Birutės Dr-jos atkuriamasis posėdis. Po kai kurių informacijų prieita įsteigti Clevelande minėtos dr-jos skyrių. Išrinkta valdyba ir kontrolės komisija.

Dėl įstojimo į Dr-ją ar kitais rūpimais klausimais maloniai prašoma kreiptis į valdybos narius:

Pirm. V. Nagevičienė — WI 2-4500, vicepirm. Tallat-Kelpšienė IV 1-1353, sekretorė Karosienė PO 1-1777, išdininkė Blumentelienė MU 1-8046, kultūros vadovė Jurksienė EN 1-5842.

Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos

naujai išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis: Steponas Nasvytis — pirm., Ed. Karnėnas — sek., K. Mažonas — išd.

VISI ĮIDOMŲ KONCERTŲ

1955 M. GEGUŽĖS MĖN. 26 D.

Lietuvių salėje

Dainuoja solistė Aldona Stempuzienė ir solistas Stasys Citvaras.

Biletai jau parduodami Dirvoje ir pas platintojus Po koncerto šokiai, bufetas ir kitos pramogos.

Antano Smetonos koncertas

Antanas Smetona šį pavasarį baigia piano studijas Cleveland Music School Settlement. Ta proga "L. S. Ramovė" rengia jam koncertą, kuris įvyks sekmadienį, birželio 3 d., 7 v. vakaro muzikos mokyklos patalpose, 11125 Magnolia Drive.

PARDUODAMA

Naujos Parapijos rajone šie dar niekur nespelbti namai: East 174 St. keturių mieg kambarių, colonial, gaso apšildymas, 2 garažai, reikalingas remontas; prašo \$16,800.

Grovewood prie Notingem 10 kambarių colonial, visai geram stovyje, gražus kiemas — gėlės apsodintas; prašo tik \$16,900.

Pas mus dirba ir lietuvis P. Mikšys. Pageidaujami, kreipkitės ir į jį.

Kovac Realty
960 E. 185 St.
KE 1-5030

Nesvarbu, ar jūs esate pėsčias, ar keleivis savo ar keno kito mašinoje. Jums svarbu žinoti apie naują Travel Accident Policy. Iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinių apdrauda
Skambikite: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS,
agentas

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
7015 Wade Park Ave.
Tel. HE 1-6352
Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TASYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių įdėjimas.

Visais mašinų reikalais kreipkitės į

J. S. AUTO SERVICE

C. G. O'Bell Realty and Insurance (Obelenio)

praneša visiems klientams, kad senasis ofisas, buvęs 17572 Lake Shore Blvd. yra parduotas.

Dabar C. G. O'Bell Realty and Insurance ofisas yra: 18012 Hiller, netoli Lake Shore. Telefonas: KE 1-6367.

Visi lietuviai, norintieji pirkti ar parduoti, o taip pat apsidrausti, kreipkitės naujuoju adresu. (21)

DVIEJŲ ŠEIMŲ

Netoli Fisher Body, 10 kambarių, 2 šeimų namas. 2 garažai. Gaso šildymas, dvigubas įvažiavimas, dvigubi porčiai.

Netoli susisiekimo, bažnyčios, mokyklos.

Turi parduoti. Kaina \$14,500.

Dėl ligos turi parduoti krautuvę lietuvių rajone. Geras pirkyns.

Globokar Realty
HE 1-1607
990 East 74 St.

Pigiaai parduodama

Namas 8 didelių kambarių. 4 miegamieji ir vonia viršų. Gaso šildymas, užuolaidos, dvigubas garažas.

Kreiptis: 465 E. 114 St., į šiaurę nuo St. Clair. Telef. LI 1-2310. Atidaryta nuo 2 iki 7 val. v. šeštadienį ir sekmadienį.

LITHUANIAN BAKERY

jau nuo balandžio mėn. 26 dienos pilnai pasiruošusi priimti užsakymus lietuviškų tortų gimtadieniams, vestuvėms ir kitokiems parengimams.

Kreiptis: EN 1-5959 ir GA 1-7911 (20)

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežtoje į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

JUMS GERI NAMAI

Tarp St. Clair ir Superior, East 86 St. 4 miegamųjų vienos šeimos, gaso šildymas, garažas. Maža kaina — \$10,800.

E. 65 St., netoli Superior, 4 šeimų plytinis namas. Geras investavimui.

Netoli Eddy Rd., geras 6 kambarių vienos šeimos, naujas gaso šildymas, garažas.

RAY NAUSNERIS,
Namų prekyba; namų, baldų ir automašinių apdrauda.
UL 1-3919 LI 1-9216
11809 St. Clair

GERI NAMAI

\$8500

Dviejų šeimų namas E. 78 St. Mėnesinės pajamos \$130.00.

\$10,500

Dviejų šeimų, po 5 ir 4 kamb. E. 78 St. Dideli kambariai.

\$9800

Didelis 8 k. vienos šeimos namas, moderniškas. Lenkų rajone. Galima tuoj įsikraustyti.

Chimes Realty

Atstovas:

VICTOR BANIONIS

namuose SW 1-9568

Namų telef. šaukit nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.
ofise UT 1-0323

Mes turime spaivuočių pirkėjų.

Kreipkitės ir mes parduosim Jūsų namą.

PREMIER REALTY, INC.

1015 E. 123 St. PO 1-6664
Arthur O. Mays, broker
Namų telef. WA 1-3387
Žiūrėk Yellow Pages 775 psl. (52)

DAZO IR POPIERUOJA NAMUS

Ant. Kirkilas

Kreipkitės ir gausite geriausių patarnavimą.

7204 Donald Ave. Tel. EN 1-3844

BAL TIC Supply Co.

Tiekia prekes tiesiai iš urmo sandėlių, sutaupant pirkėjui brangų krautuvės patarnavimą. Gaunami visų žymesnių firmų gaminiai. Skambinti B. Snarskiui. Tel. KE 1-0210.

BATŲ KRAUTUVĖ

BATŲ TAISYMAS

Sav. J. Kamaitis

1389 E. 65 St.

East 65 and Wade Park

Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Nauji batai ir batų taisymas mano krautuvėje daug žemesnėmis kainomis, negu jūs mokate kitur. Ateikite ir įsitikinkite.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas priimanomomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,
Cleveland 3, Ohio
Tel.: EX 1-0376

REMONTŲ DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus
16209 Arcade
Tel. IV 1-2470

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10,000

3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE 1-2498

Cleveland, Ohio

GERESNI! NAMŲ STATYTOJAI VISUOMET ISTATO MONCRIEF Sildymą ir oro vėsintimą

THE HENRY LURNACE CO., MEDINA, O.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairus valgiai, šeštadienį vakarais šokiai grojant

geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Norėdami laisvalaikį praleisti, parengimus rengti, susirinkimus vesti ar puotas kelti — viską galite įvykdyti lietuvių namuose. Klubas ir apatinė salė naujai atremontuota ir išdekoruota suteikia daug patogumo ir malonumo jaustis savais šiuose namuose.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus atvykti ir pamatyti naujai įrengtą klubą ir salę.

Remkime savuosius namus, kad ateity galėtume dar gražiau įrengti visų malonumui.

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metalai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENDICOTT 1-1763

936 East 185 Street

KE 1-7770

Sekminių išvakarėse

1956 m. gegužės 19 d., šeštadienį,

LIETUVIŲ SALEJE STATOMA

ANTANO GUSTAIČIO

SEKMINIŲ VAINIKAS

Vaidina Clevelando scenos mėgėjai.

Režisuoja akt. Ignas Gatautis.

Po vaidinimo šokiai ir turtingas bufetas.

Biletai po 2 dol., 1.50 dol., ir 1 dol. gaunami lietuvių salėje šeštadienį nuo 6 val. vak. Moksleiviams biletai pusė kainos.

Norintieji biletus rezervuoti, prašoma skambinti V. Roci-vičiui, tel. KE 1-5264.

Pradžia 7 val. vak.

Iki malonaus pasimatymo lietuvių salėje.

"Ateities" klubas

DIRVA

THE FIELD

Kedakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balyš GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Nauji vardai ir garbingos sukaktys

JUOZAS J. BACHUNAS, Sodus, Michigan

Laisvieji lietuviai dabar išsiskleidę po platųjį pasaulį, kaip turbūt dar niekad mūsų tautos istorijoje nebuvo. Daugiausia jų yra dabar Amerikoje, bet kai pernai su Dr. S. Biežiu ir A. S. Trečioku lankiausi Europoje, — ten įvairiuose kraštuose dar irgi nemažai visur esama lietuvių. Ir ne tik šiaip sau lietuvių darbininkų, bet daugybė rinktinų, išmoksintų, gerai pasiruošusių lietuvių darbui žmonijai.

Ta mintis man ateina galvon, kai jau pradėjome kalbėti apie Vliko "perorganizavimus". O čia susiduriame su problema, kuri jau buvo visai nagrinėta lietuvių spaudoje: kur Vliko vieta, ar jis turi būti — Amerikoje ar Europoje?

Reikalas painus, ir čia surasti vienintelį gerą atsakymą nelengva. Vazinėdami Europoje, turėjome tada progos susitikti ir išsiskalbėti su kitataučiais, jų tarpe kankuriais vokiečiais ir anglais, kurie susipažinę su lietuvių reikalais. Jų nuomonė buvo: Amerikoje ir taip daug lietuvių, ten jie aktyvūs ir jiems atviro durys Washingtono, o kas lietuvių reikalus gins ir propagandą varys Europoje, jei visos lietuvių politinės vadovybės persikels į Ameriką?

Prisimenu tuos pasikalbėjimus, nes jie mato šviesos į tą patį klausimą, kurį čionai dabar iškėliau.

Sunku pasakyti galutinę pažiūrą, bet man tebeatrodo, kad tie užsieniečių galvojimai turi pagrindo.

Gi mūsų lietuviškos politikos sindikatai (Vlikas ir ALT), atrodo, tą klausimą dabar išsprendė taip, kad, kaip patarė sako — ir aš liktų sveika, ir vlikas būtų sotus... žinote, kad tai labai sunkus planas. Draugas ir jo redaktorius buvo labai prištingas prieš Vliko kėlimą Amerikon. Bet ALT vadovams prie uždary durų pasikalbėjus su nauju Vliko pirmininku, įvyko trastas, kaip Jaltaje, ir šandien niekas apie tai daugiau nebekalba.

O išspręsta taip, kad dalis Vliko lieka Europoje, kita dalis Amerikoje (ar betkur, kur bus šaukiamos Vliko sesijos...), o iš Amerikos duodama žmonių "sustiprinti" europiečiams...

Nesileisiu į didelius išvedžiojimus, bet ūkiškai galvojant, man neviskas gerai atrodo. Neracionaliai buvo pasielgta praeity, dar neracionaliau dabar. Prieš trejus metus į Vliką buvo išsiųstas K. Zalkauskas, — tarytum Europoje nebėbūtų buvę žmonių, sugebantių gerai atlikti darbą, reikalingus Lietuvos laisvinimo bylai vesti. (Suprantu, kad jai vesti galime imti ne tik carterio narį iš sindikato, bet betkurį tam pasiruošusį gabų lietuvių!). Tokiems Europoje gyvenantiems lietuviams žmogaus grąžinimas iš Amerikos vargiai galėjo sukelti gerą nuotaiką...

Ponas Zalkauskas su žmona (mano geri draugai) turėjo ten išvykti, susipažinti su darbu, po poros metų abu grįžti Amerikon vizų sutvarkymo reikalais, pasikui vėl abu grįžti Europon, o darbą užaigus (atsistatydinus ar atstatydinus) vėl abu grįžti Amerikon. Ir tai, be abejo, joms, Tautos Fondo lėšomis. Kuo gali,

būti pateisinamas toks laiko ir pinigų eikvojimas? Ir taipgi toks neapdairumas human relations srityje?...

Dabar, "persiorganizavus", įvyko dar blogiau. Ne vienas, o jau net du iš Amerikos žemyno deleguotajam į Vliką. Vykdomo- sios Tarybos pirmininkė skiria- ma Amerikos pilietė, — kokius ji susitarimus lietuviškos "vals- tybinės" institucijos vardu gali atlikti su valstybine Lietuvos institucija — Diplomatinė Tar- nyba? Tas dalykas turi labai to- limas pasekmes, ir išvada viena — arba Amerikos pilietė negali būti tokios institucijos prieša- kyje, arba Vlikas turi žymiai pa- keisti savo konstituciją ir kitaip formuluoti savo vaidmenį. Tas dalykas turi būti greit išaiškin- tas, nes kitaip prilygtų visuome- nės klaidinimui.

Vliko pirmininku buvo paskir- tas irgi naujas žmogus, prieš tai jame nedirbęs ir, aišku, nesusi- pažinęs su jo darbo smulkmeno- mis. Jis iš Amerikos turi važiuoti Europon, lankyti daugelį kraš- tų, susipažinti, paskui vėl grįžti Amerikon ir dar nežinia kiek kartų vėl važiuoti Europon, jei tik bus svarbesni posėdžiai ar pasitarimai. Tiems grynai techni- niškiems dalykams tenka išleisti tūkstančius dolerių ir gaišti tūkstančius valandų...

Ne, tokia darbo organizacija negali būti užgirta, tai greičiau organizacija dėl organizacijos, o ne darbui dirbti. Ir toks persi- tvarkymas, mano galva, nėra joks persitvarkymas, o tik dar didesnės netvarkos išplėtimas.

Vliko pirmininko pakeitimo būdas man padarė įspūdį, kurio vis negaliu pamiršti. Man kelią liūdesį, kaip lietuvių įpranta žiūrėti į savo tautos ryškesnes asmenybes. Ir todėl dar labiau norėčiau siūlyti susimąstyti, kad mes tuo keliu neitume toliau, ir kad šalintume iš mūsų tarpo sin-

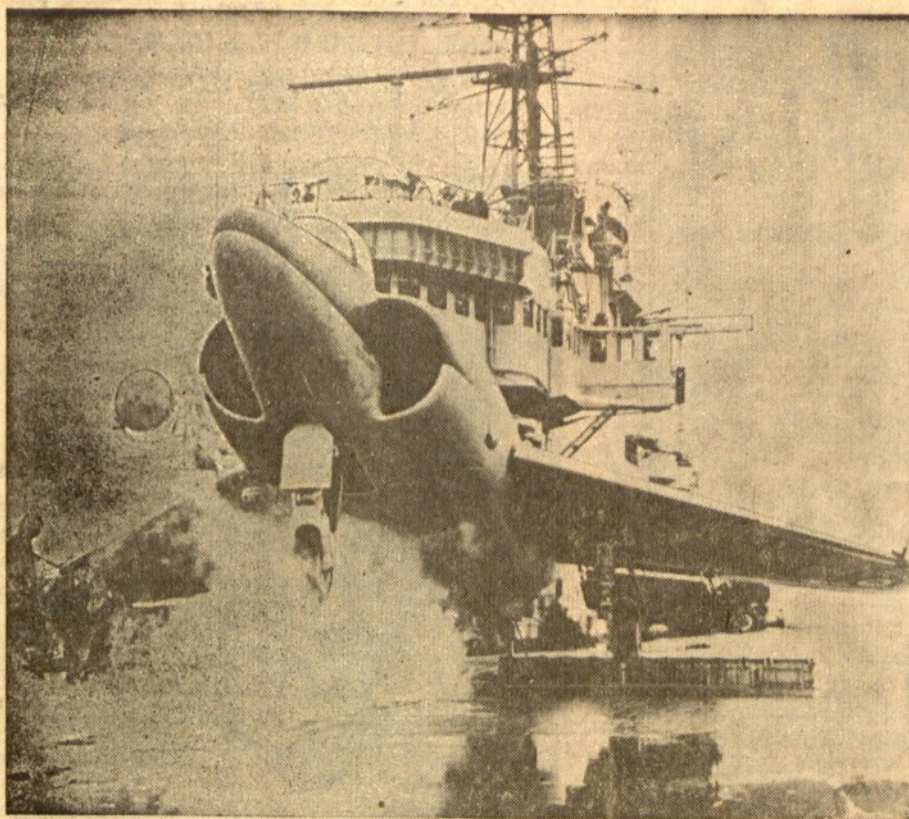
dikato dvasią bendruosė tauti- niuose reikaluose.

Prel. Krupavičius pirmininka- vo Vlikui dešimtį metų. Pernai rudenį jam suėjo 70 metų am- žiaus. Anksčiau Lietuvos vidaus politikoje jis yra irgi nemažai reikšesnis.

Aš visaą džiaugdavau, kai būdavo ar ateina proga paminė- ti kokio žymesnio tautiečio dar- bus, kai jis pasiekia garbingo amžiaus. Dažnai nepagalėjau nė skatiko knygelei ar knygai tam reikalui išleisti. Manau, kad ir buv. Vliko pirmininką mūsų tau- tiečiai užsienyje turėjo gražiai pagerbti, o ne jį sukaktuviniiais metais iš Vliko išstumti ir pa- juokti.

O taip atsitiko dėl tos sindi- kato dvasios. Asmuo, kuris sto- vi prieakyje, dažnai, jei ne vi- sada būna puolamas, kritikuojas, visos jo ydos suskaičiuoja- mos. Tai normalu žmonių gyve- nimui. Bet iš antros pusės, žmo- nės, kurie yra visuomeniniame gyvenime ir kam nors vadovauja, turi patys pajusti, kada iš jų išsi- semia naudinga jėga ir kada rei- kia patiems gracingai pasitrauk- ti, užleisti vietą naujoms jėgoms. Jei Vliko pirmininkas būtų bu- vęs perrenkamas kas metai, kas du ar nors trys, to nebūtų atsi- tikę prel. Krupavičiui.

Bet Vlike vyravo kelių grupių trasto dvasia ir noras ko ilgiau laikytis. Vyravo tokia dvasia, kad kitiems nei teisiu, nei teisy- bės grūdo nepripažinti. Ir man taip pat gaudu buvo skaityti, kai Vliko pirmininkas savo su- kaktuviniiais metais davė spau- dai pareiškimus, kad Vlikas tur- rįs prieš — pirmiausia, bolše- vikus, o paskui tuos, kurie jo neremia, jį kritikuoja ar norėjo reformų... Ir išvada, kad tie visi tik bolševikams "padeda"! Tokia labai neteisinga taktika padarė daug blogo. Taip juk nėra, ir tuo įžeidžiami tūkstančiai geriausių tautiečių. Vienas sin- dikatas tuo monopolizuoja visą Lietuvos laisvės bylą, kurios jis

Nuo Anglijos moderniausio lėktuvnešio Ark Royal kyla raketinis lėktuvas Nr. 113, kuriais angliai labai didžiuojasi.

pats vienas niekad neišves, ir čia pat skelbia savo moralinius pa- smerkimus kitiems. Taip jėgos ne jungiamos, o visai į priešingą pusę stumiamos...

Dar nežinia, kokių naujų kelių mėgins eiti dabar "perorganizuo- tas" Vlikas. Gerų davinų dar nėra. Jeigu eis senųjų keliu, tai vaisiai aiškūs. Trustas, monopo- lis ar sindikatas niekad neras visuomenėje pilno pripažinimo, bergždžiai eikvos laiką ir pinig- uos tarpusavio kovai, būtinai iš- ugdys opoziciją. Gera gali būti tik tas, jei išugdys gerą ir stip- rią opoziciją, kuri savo pozity- viais darbais gal vieną dieną pervirs monopolistus, o tuo jau Lietuvai bus gero padaryta.

Baigdamas tuos straipsnius apie trustą mūsų organizacijose ir politikoje, žinau, kad pridėjau

pirštą prie širšių lizdo. Bet ti- kių, kad mes kiekvienas galime turėti savo nuomones, savo pa- tyrimus ir apie juos viešai kal- bėti.

Vliko reikalais mes daugelis iš "senųjų amerikiečių" tinkamai nesidomėjome ar buvome su jais nesusipažinę. Kelionės metu po Europą tai teko arčiau stebėti. Kaikuriomis nuomonėmis teko ir man dalintis su Margučio skai- tytojais, ir jų čia nekartosiu. Bet teko pasidaryti bendrą išva- dą, kuri atsispindi mintyse, ku- rias mėginau dėstyti per kelis straipsnius.

Jei norime tuos dalykus page- rinti, sutikime, kad reikia dide- lių reformų. Ir jas pradėkime daryti. Nieko nedarydami ilgai- nui priešime visišką arterijų su- kalkėjimą ir nepateisinsime vil- čių, kurias į užsienio lietuvius deda lietuvių tauta.

* SPAUDA *

LIETUVISKI PASAI, "NAUJI LAIMĖJIMAI" IR NAUJAS APSIJUOKIMAS...

Dviejų lietuviškų dienraščių redaktoriai ir ALTarybos šulai prieš dvi savaites buvo visiškai sukompromituoti Vliko praneši- mo, surašyto vlikinio Goebelso — propagandos ministro Marty- no Gelžinio. Tas pranešimas skambėjo didele žinia... Itali- jos užsienių reikalų ministras Al- berto Nonis atsakė į kun. Min- cevičiaus laišką (pagalvokite tik — atsakė...), "jog Italijos vy- riausybė Lietuvos Respublikos užsienio pasus pripažįsta lygiai, kaip ir kitų kraštų užsienių pa- sus"...

Kodėl Vlikas pavedė kun. Min- cevičiui kreiptis į Italijos užsie- nių reikalų ministeriją? Kodėl jis negalėjo to paties dalyko su- žinoti iš ministro S. Lozoraičio? Pagaliau — ar Vlikas ir jo agen- tas kun. Mincevičius iki šiol ne- žinojo, kad Italijos vyriausybė jau senai vizuoja Lietuvos pa- sus? Patys Vliko nariai keletą kartų yra vykę į Italiją su Lie- tuvos pasais. Žinojo apie tai ir

lietuviškų dienraščių — Draugo ir Naujienų redaktoriai Chica- goje?

Nė vienas jų po karo į Romą nėra važiavęs — tai gal ir buvo pamiršę žinias, kurias jie patys savo laikraščiuose buvo paskel- bę prieš penkerius ar šešerius me- tus, kad tula Stasė Stoskūnienė, gyvenanti Chicagoj gavo iš dr. Daužvardžio — Lietuvos kon- sulo — lietuvišką pasą ir su tuo pasu išvyko į Italiją. Kiek vė- liau vėl buvo žinia, kad tula Ele- na Račkauskaitė, gavus Lietu- vos pasą, išvyko į Romą susi- tuokti...

Atsiklausti sunkiau, o rašyti melagingai — naudingiau

Kai skaitai jų parašytus veda- muosius (Naujienos — gegužės 4, Draugas — gegužės 5), ryšy su Vliko paskelbta žinia apie Lietuvos pasų pripažinimą Ita- lijoj, žinia, kuri jau žinoma prieš daugelį metų, neišvengiamai pa- galvoji, kad tie vyrai — anot

Mielam Kolegai
inž. JONUI JURKŪNUI,
jo brangiam tėvui Lietuvoje mirus, nuoširdžiausią užuo-
jautą reiškia

Lietuvių Tautinis Akademinis
Sambūris Čikagoje

Mirus a + a GENOVAITEI MATULIONIENEI,
Daktarui Baliui Matulioniui, sūnams Algiiui ir Mindaugui,
gilaus skausmo prisilėgtiems, netekus mylimos žmonos ir
motinos, reiškiamo gilią užuojautą

Stefanija ir Aleksandras Mereckiai su šeima

padavėja lenkiškų žodžių nesu- pranta. Tada atsiprašydamas ir šaipydamasis prašė nekėdavo ru- siškai. Bet niekad man neteko pastebėti lietuvių veide nė šėše- lio neapykantos lenkų kalbai.

— Gyvenamųjų namų statyba įrodo gerovę. Krautuvijų languo- se išstatytos prekės ir žmonių išvaizda gatvėje pažymi, kad vil- niečių buitį ne tik pasiekė prieš- karinį laiką, bet pralenkia da- barties Lenkiją.

— Lenkiška mokykla įkurta puikiuose namuose. Lietuvių val- džia, matyti, jomis rūpinasi. Mic- kevičiaus vakarėlėje pasirodė mokiniai nepasižymėjo lenkišku- mu. Kaip paskiau patyriau, len- kų kalba ir istorija mokykloje šlubuoja ir taisytina, reikalingi ir geresni vadovėliai.

— Knygynuose galima gauti lenkiškų laikraščių ir knygų, nors didelio pasirinkimo nėra. Tačiau nuo naujų metų pradėta

į Vilnių gabenti dideli kiekiai lenkiškos spaudos. Apskritai nuo to laiko pagyvėjo susisiekimas tarp Vilniaus ir Lenkijos, ypač kai pradėjo kurstoti lėktuvai Vilnius-Varsuva ruožu —

Dr. J. Januškevičius.

Red. priedas. Iš šios lenkų komunisto laikraštiniųko ištrau- kos būdinga, kad lenkai ir da- bartinėse aplinkybėse vėl deda visas galimas pastangas Vilniuje auginti lenkiškas nuotakas. Vi- sos kitos to laikraštiniųko pa- stabos apie gyvenimą Vilniuje yra tik šiaip esamos padėties pa- garbinimo priedai, be kurių jis tikrai kitą kartą leidimo keliau- ti į Vilnių negautų.

SKAUTAI

SKAUTĖS SUTANKINA BROLIŲ GRETAS

(sks) Egz. Skautų Asoc. Tary- bos sekretoriato biuleteniu Nr. 5 pranešama, kad š. m. gegužės 30 d. New Yorke Free Baltic House patalpose bus visuotinis šios Ta- rybos suvažiavimas, kuriame da- lyvaus ir tremtinių skaučių še- serijų atstovės. Lietuvaitės šia- me suvažiavime atstovaus skau- tininkės E. Putvytė, L. Čepienė ir V. Četėtienė. Sktn. V. Četė- tienė taip pat kartu su kitomis pabaltės skaučių vadovėmis rū- pinasi suvažiavimo dalyvių priė- mimu — pavalgydinimu.

ESAT sekretoriatas paprašė visas tremt. skautų sąjūdžius ar- timiausiu laiku pranešti savo or- ganizacijų statistinius duomenis, kad tuo pačiu galima būtų pa- remti savo reikalus tarptautinė- se skautų institucijose.

GANDAS IS JUGOSLAVIJOS

(sks) Teko patirti, kad nuo 1951 m. Jugoslavijoje yra leista veikti jaunimo organizacijai, ku- ri naudoja 1935 m. veikusios skautų organizacijos vardą — "Zaver Izvidnika I Planinki". Kai kurie buvę skautų vadovai yra šios organizacijos centrinė- jės vadovybėje. Jos ženklas yra pakeistas į klevą lapą su žvaigž- de. Iki šiol neturima žinių apie šios organizacijos veiklą bei pro- gramas.

SKAUČIŲ LAUZAS DEVENIŲ OKYJE

(sks) Atlanto pakraščio lietu- vaitės skautės birželio 9 d. De- venių ūkyje prie Waterbury, Conn. ruošia konkursinį laužą. Skautės kviečia LSB 1-jo rajono visų vietovių skautus aktyviai dalyvauti šiame lauže. Laužą praves sktn. Vilius Braženas.

PAVYZDYS KITOMS VIETOVĖMS

(sks) Skautų Aido žiniomis Brolijos Tautinio ir Valstybinio ženklo programą ėjimas pajudė- jo pionieriškame 1-jame JAV ra- jone. Šis rajonas statomas pa- vyzdžiu visiems kitiems. Tauti- nio Auklėjimo Skyriaus instruk- cija šių ženklo reikalą yra išsiun- tinėta vadeivoms ir tautinin- kams.

Ir rusai nenusileidžia amerikiečiams Antarktikos tyrimo darbe. Nuotraukoje, kaip Maskva skelbia, jų įsikurusi stovykla.